

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร

TRAIT LEADERSHIP OF THE EDUCATIONAL ADMINISTRATOR
IN CHINESE PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK

เบญจพร ท่อประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

เบญจพร ห่อประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร

Trait Leadership of Educational Administrator in
Chinese Private School in Bangkok

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวเบญจพร ท่อประเสริฐ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

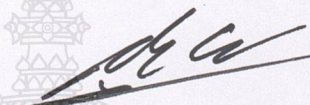
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.

ปีการศึกษา

2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมา ภูสุนทร, ค.ด.)

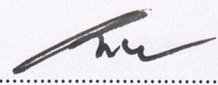

..... กรรมการ

(อาจารย์ชัยอนันต์ มั่นคง, ศษ.ด.)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...15... เดือน...มกราคม.. พ.ศ.2564..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวเบญจพร ท่อประเสริฐ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 200 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด ผู้บริหารควรมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและวางแผนงาน มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ เปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต (2) ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารควรมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต ยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ให้กับครูผู้สอนและนักเรียนถือปฏิบัติ (3) ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บริหารต้องกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ เคารพและเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง (4) ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ ผู้บริหารควรมีการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึกลงในทางที่ดี และมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา (5) ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ ผู้บริหารควรมุ่งที่จะจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึง และส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม และสามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง (6) ด้านมีความกระตือรือร้น ผู้บริหารควรมีความใฝ่รู้ ใฝ่ใจในการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ ทันท่วงที ทันท่วงที ทันท่วงที โดยการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

คำสำคัญ: คุณลักษณะภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจีนเอกชน

Thesis Title	Trait Leadership of Educational Administrators in Chinese Private Schools in Bangkok
Name – Surname	Miss Benjaporn Horprasert
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Associate Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

This study aimed to: 1) study trait leadership of educational administrators in Chinese private schools in Bangkok, and 2) investigate the practical guideline of developing trait leadership of educational administrators in Chinese private schools in Bangkok.

The population of the study included 200 teachers in Chinese schools in Bangkok under the Office of the Private Education Commission and six school administrators of Chinese private schools in Bangkok. The instruments for data collection consisted of questionnaires and interview forms. The statistics used in the study included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results indicated that: 1) the overall trait leadership of the educational administrators in Chinese private schools in Bangkok was at a high level. 2) The practical guideline of developing trait leadership of the educational administrators in Chinese private schools in Bangkok consisted of six dimensions, including: (1) having high intelligence: administrators should have analytical thinking skills and be able to synthesize policy planning and work planning, be able to analyze data and situations, be open minded and accept new aspects for future advancement; (2) having integrity: administrators should adhere to truth and rightness, support, and believe in rightness and integrity by encouraging teachers and students in creating values of integrity; (3) having self-confidence: administrators should dare to speak, think, take a risk, take action to initiate and create new things, as well as respect themselves and have self-esteem, which indicate their self-confidence; (4) having emotional and psychological maturity: administrators should express positive thoughts and emotions, and have good relationship with every personnel in the school; (5) having success-oriented mindset: administrators should commit to resource allocation thoroughly and promote various

activities to develop personnel appropriately, and accept the consequences of their actions with readiness to improve; (6) having enthusiasm: administrators should be inquiring to develop their own and other people's knowledge and abilities, and be up-to-date by implementing theories appropriately to develop their schools.

Keywords: trait leadership, educational administrator, Chinese private school

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนีนาฏ ฦ สนทร และ ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่กรุณา เป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาการสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเข้ว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ ดร.วิษณุ เป็รียวนิม ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา และ ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมวิไล นายเอกพรต สมุทธานนท์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและครู โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 10 แห่ง ที่ได้ให้ความกรุณาในการเก็บข้อมูล ขอขอบพระคุณครุทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลผู้วิจัยในการนำความรู้มาอ้างอิง ประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนๆ และพี่ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ได้สอนและให้คำแนะนำกับผู้วิจัยใน ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณแต่ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ภรรยาและญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ

เบญจพร ท่อประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	15
1.3 คำถามการวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	15
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ.....	20
2.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ.....	26
2.3 บริบททั่วไปของโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร.....	43
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร.....	56
1. ประชากร.....	56
2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	56
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย.....	57
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	
โรงเรียนจันทนเศรษฐศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร.....	60
1. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	60
2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	60
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย.....	61
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	78
5.2 การอภิปรายผล.....	81
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
ภาคผนวก ค การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	110
ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำ.....	41
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประเภทครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน.....	63
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน.....	64
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด.....	65
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต.....	66
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	67
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ.....	68
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ.....	69
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น.....	70
ตารางที่ 4.9 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด.....	71
ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีมีความซื่อสัตย์สุจริต.....	72
ตารางที่ 4.11 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	73
ตารางที่ 4.12 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ.....	75
ตารางที่ 4.14 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 18
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และอาชีวศึกษา รวมถึงโรงเรียนเอกชนทุกแห่งซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริม และประสานงาน การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

สภาพในปัจจุบันของการบริหารงานในโรงเรียนหรือในองค์กรใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับใดก็ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง จากผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สภาวะการแข่งขันที่ไร้พรมแดน อีกทั้งยังต้องเผชิญกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม จารีตประเพณีและเชื้อชาติที่มีมากขึ้นในสังคมไทยทุกวันนี้ ซึ่งปัจจุบันนี้มีคนหลากหลายเชื้อชาติเข้ามาพำนักอาศัยในประเทศไทย หนึ่งในเชื้อชาติที่เข้ามาพำนักในดินแดนไทยเป็นจำนวนมากตั้งแต่โบราณกาลก็คือ คนเชื้อชาติจีนที่ถือสัญชาติจีน ย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งรกรากที่ประเทศไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีจนมาถึงทุกวันนี้ เมื่อคนจีนที่อพยพเข้ามาในสมัยโบราณ ก่อตั้งชุมชนมั่นคงเข้มแข็งและเป็นปึกแผ่นก็จะมี การก่อตั้งศาลเจ้า สุสาน และโรงเรียนจีน ตามมาสนองตอบต่อจารีต วิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม และดำรงอัตลักษณ์ของชนชาติจีนสืบต่อกันมา (ปิ่นทพ ตั้งศรีวงศ์, 2552)

คุณลักษณะภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะผู้นำในองค์กรทุกองค์การรวมทั้งในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำ บุคคลใดจะเป็นผู้นำในอนาคตได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ เพราะผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดีจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จ คุณลักษณะดังกล่าวคือ ความเฉลียวฉลาด การริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง พลังแห่งความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์มั่นคงต่อหลักการ ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลถึงประสิทธิผลของงาน ภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ เป็นภาวะความเป็นผู้นำที่

ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ ลักษณะของบุคคล และความสามารถของคน ซึ่งจะไม่พบในตัวบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ คนที่เป็นผู้นำจะมีลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และจิตใจ ความต้องการ และค่านิยมที่แตกต่างกับผู้ที่ไม่เป็นผู้นำ ซึ่งอาจได้มาแต่กำเนิด และสามารถเรียนรู้ได้ในภายหลัง จากการศึกษาเรียนรู้ การสั่งสมประสบการณ์ การฝึกฝน จึงทำให้ผู้นำมีลักษณะที่โดดเด่นกว่าบุคคลทั่วไปในด้านต่างๆ จนกระทั่งทำให้บุคคลที่เป็นผู้ร่วมงานมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และมีความยินดีให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามด้วยเป็นอย่างดีแต่ไม่แน่นอนว่าจะต้องมีประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่ง แต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งไม่มีประสิทธิผลก็ได้ (ฉิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, น.49-50)

คุณลักษณะของผู้นำที่ช่วยให้เกิดประสิทธิผลของภาวะผู้นำ หรือช่วยให้ผู้นำสามารถนำกลุ่มหรือองค์การไปสู่ความสำเร็จ มักจะปรากฏในตัวของผู้ผู้นำทุกคน ซึ่งสามารถจำแนกได้ คือ คุณลักษณะด้านร่างกาย ประกอบด้วย มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีพลังและความทนทานของร่างกาย มีบุคลิกภาพดี และแสดงออกที่เหมาะสม คุณลักษณะด้านอารมณ์และจิตใจ ประกอบด้วย มีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความทะเยอทะยานสู่ความสำเร็จ เต็มใจที่จะรับผิดชอบ มีความกล้าเผชิญกับความยากลำบาก การมีความเด็ดขาด คุณลักษณะด้านสังคม ประกอบด้วย เต็มใจที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสถานภาพเป็นที่ยอมรับ มีความสามารถเข้าสังคม มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ มีความสามารถเห็นอกเห็นใจ เชื่อถือและให้การยอมรับผู้อื่น มีฐานะ มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครอง และมีอำนาจบริหารทางสังคม คุณลักษณะด้านสติปัญญา ประกอบด้วย มีความสามารถทางสติปัญญา มีการตัดสินใจดี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ มีจินตนาการ มีความสามารถในการสร้างกรอบแนวคิด รวบรวม มีความสามารถในการวินิจฉัย และคุณลักษณะด้านคุณธรรม ประกอบด้วย อดทน อดกลั้น ความซื่อสัตย์ ความมานะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความไม่เห็นแก่ตัว และความเสียสละ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2555)

โรงเรียนจีนในเมืองไทย เกิดขึ้นมาพร้อมกับการก่อเกิดชุมชนชาวจีนบนผืนแผ่นดินไทย ที่กระจายตัวทำมาค้าขายตามทำน้า ทำเรือ สถานีรถไฟ และชุมชนในหัวเมืองต่างๆ ทั่วประเทศ โดยช่วงปี ค.ศ. 1900 เป็นช่วงที่เมืองจีนมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ชาวจีนส่วนหนึ่งในมณฑลทางใต้ เช่น กวางตุ้ง ฮกเกี้ยน ไทหฺล้า เป็นต้น ได้อพยพมายังประเทศไทยในหลายๆ จังหวัด ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย การจัดตั้งโรงเรียนจีนของชาวจีน ในช่วงเริ่มต้นมีเป้าหมายเพื่อให้ลูกหลานของตนเองมีโอกาสเรียนรู้หนังสือจีน สนองต่อการทำมาค้าขาย ซึ่งมีเครือข่ายการค้าอยู่ทั่วประเทศไทยและเพื่อนบ้านนานาประเทศ (ปัญทพ ตั้งศรีวงศ์, 2552) ดังนั้น เราอาจจะปฏิเสธไม่ได้ว่า คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนไม่น้อยที่ทำการค้าขายเจริญรุ่งเรือง มีส่วนช่วย

พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ในระดับหนึ่ง โรงเรียนจีนเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีน โดยส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งจัดตั้งโดยคนจีนที่ลี้ภัยจากเมืองจีนเข้ามาเมืองไทย จึงพยายามหาทางใช้โรงเรียนจีนเป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยมทางภาษาจีนและการปกครองแบบจีนให้กับลูกหลานชาวจีน ในสมัยต่อมาจนถึงปัจจุบันโรงเรียนจีนได้ก่อตั้งโดยลูกหลานชาวจีน และเพิ่มหลักสูตรภาษาไทย และวิชาอื่นๆ เพิ่มเติม โดยยังคงสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ปัจจุบันกลุ่มโรงเรียนจีนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย มีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 86 โรงเรียน ได้ผลประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 3 (พ.ศ. 2558) พบว่า อยู่ในระดับดีมาก-ดี โดยคิดเป็นระดับดีมากอยู่ที่ร้อยละ 52.3 และระดับดีอยู่ที่ร้อยละ 48 ขณะที่ภาพรวมการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ทั่วไป) ซึ่งมีประมาณ 36,972 แห่งทั่วประเทศไทย เฉลี่ยอยู่ในระดับดี-ดีมาก ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จัดทำการประเมินคุณภาพการศึกษาสถาบันการศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศทุกๆ 5 ปี เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งการประเมินจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา และผู้ที่จะมีบุคคลสำคัญในการผลักดันความร่วมมือให้ประสบความสำเร็จ คือ ผู้นำอย่างผู้บริหารสถาบันการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจีนเอกชนส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน โดยความสำเร็จของคนจีน รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีนมาจากค่านิยมที่ของคนจีนที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา ค่านิยมของพ่อแม่คนจีนให้ความสำคัญกับการเรียนของลูก ตั้งความหวังไว้สูงและผลักดันลูกอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะยากดีมีจนก็มีโอกาสประสบความสำเร็จหากมีความพยายามและความขยันอย่างไม่หยุดยั้ง ดังจะเห็นได้ว่าที่ผ่านมามาประเทศจีนมีนักคิด นักปรัชญา ชื่อดังเป็นที่ยอมรับระดับโลก เรื่องเล่าที่ยกย่องบุคคลผู้ประสบความสำเร็จจากความพยายามตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอยู่มากมาย และมหาเศรษฐีในประเทศไทยส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน (ทิมาวารการศึกษานานาชาติพิมพ์คมชัดลึก, 2560, น.6) ผู้บริหารโรงเรียนจีนเอกชนส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน และมีคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างกับคนไทยอยู่บ้าง อันเนื่องมาจากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จากคำสั่งสอนของบรรพบุรุษและการฝึกฝน แต่ในความแตกต่างของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ ที่มีทั้งเชื้อสายจีนและเชื้อสายไทยแต่อาจจะส่งผลให้มีคุณลักษณะของตนเอง มุมมองและแนวทางวิธีการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันไป อนึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนจีนก็มีเชื้อสายไทยแท้ จึงทำให้มีคุณลักษณะนิสัยและวิถีปฏิบัติที่แตกต่างกับผู้ที่มีเชื้อสายจีน ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีคุณลักษณะแบบใดบ้างที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความแตกต่างดังกล่าวได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร และคาดว่าผลการศึกษานี้จะทำให้ได้ข้อมูล

สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน
จีนที่เป็นเอกชน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน
เอกชนในกรุงเทพมหานคร

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร
อยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการสังเคราะห์ผลการศึกษาจากนักวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เชี่ยวชาญ
หลายๆ ท่าน พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ คือ

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- 6) มีความกระตือรือร้น

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 200 คน และประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ลักษณะเฉพาะด้านร่างกาย บุคลิกภาพ อารมณ์และจิตใจ ความต้องการ และค่านิยมของผู้นำที่จะไม่พบในตัวบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาพึงมี คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ประกอบไปด้วย มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ และมีความกระตือรือร้น โดยมีความหมายดังต่อไปนี้

1) สติปัญญาที่ชาญฉลาด หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด ประกอบไปด้วย มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงาน เป็นผู้รอบรู้ด้านวิชาการ เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ ทุกลักษณะงาน มีทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางนโยบายและแผนงาน รอบรู้ด้านวิชาการ เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน มีทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางนโยบายและแผนงาน มีเชี่ยวชาญ ไหวพริบและปฏิภาณดี และสามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้อง

2) มีความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบไปด้วย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอินเอียงฝักใฝ่ฝ่ายใด ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง และเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต

3) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบไปด้วย มีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน มีความมั่นใจในความเป็นผู้นำ กล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง สามารถชักจูงผู้ตามให้เชื่อถือในการตัดสินใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่ การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ ประกอบไปด้วย มีวุฒิภาวะในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก โดยมี

ความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรม ทางอารมณ์ มีความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ ฉุนเฉียว สามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมตามแต่สถานการณ์ มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โอบอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน และครูในสถานศึกษา

5) ความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ ประกอบไปด้วย มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดยไม่หวั่นกับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา ทุ่มเท มุ่งมั่นในการพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองและของบุคลากรในสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นสร้างความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย มุ่งมั่น ส่งเสริมสนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และพัฒนาให้นักเรียนให้มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก และมุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

6) ความกระตือรือร้น หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความกระตือรือร้น ประกอบไปด้วย มีความกระตือรือร้น เพียรพยายาม และรักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร มีความอดุสาหะ ไม่ทอดทิ้งธุระงานในหน้าที่รับผิดชอบ และมีความกระตือรือร้นพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

1.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการสั่งมอบหมายงานในสถานศึกษา โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน

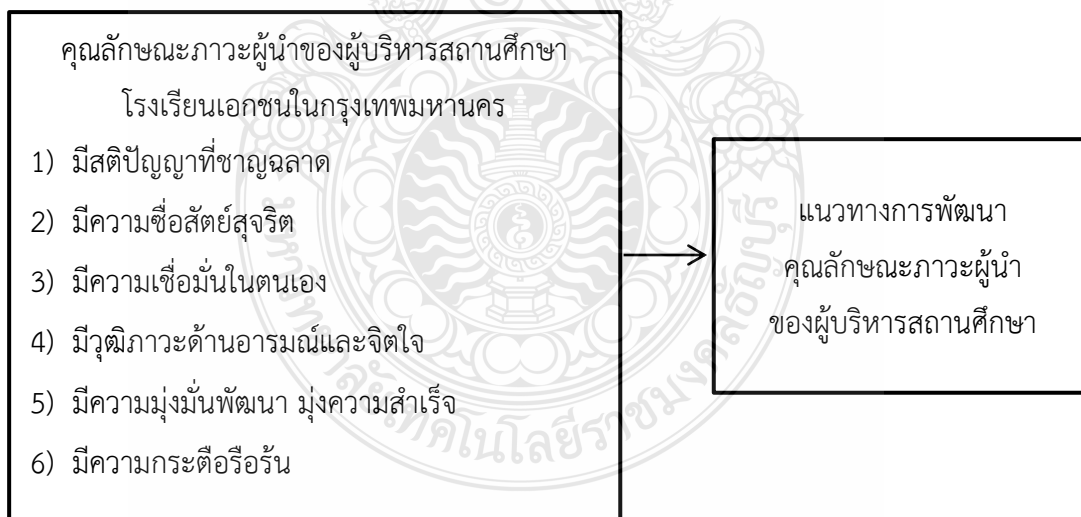
1.5.3 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน หรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน มีหน้าที่หรือมีอาชีพในการสอนวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไป โดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน และ

นอกจากการสอนแล้วครูยังเป็นผู้ยกระดับวิद्यฐานะมนุษย์ ให้รู้จักผิดชอบชั่วดี สอนในคุณงามความดีเพื่อเป็นแม่แบบให้เด็กได้ปฏิบัติตามทั้งต่อหน้าและลับหลัง

1.5.4 โรงเรียนจีน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีน หลักสูตรของโรงเรียนเน้นวิชาภาษาจีนเป็นหลัก วิชาอื่นจะมีจำนวนหน่วยกิตที่น้อยกว่า ซึ่งจัดตั้งโดยคนจีนที่ลี้ภัยจากเมืองจีนเข้ามาหรือลูกหลานชาวจีนที่โพ้นทะเลเข้ามาตั้งหลักปักฐานอยู่ในประเทศไทย ครูผู้สอนภาษาจีนเป็นชาวจีนและชาวไทยเชื้อสายจีน โรงเรียนจีนส่วนใหญ่ในประเทศไทยเป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า นักวิชาการมีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่หลากหลายประการ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการหลายๆ ท่าน ได้แก่ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561); Qian Xun 钱逊 (2017); Stogdill (1974); Yukl (2013); Dubrin (2006); Bothwell (1983); Burton W. Kreitton (1991); Trewetha & Newport (1982); Hoy & Miskel (2001) และ Shelly Kirkpatrick (1996) เพื่อนำมาจัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนจีน และโรงเรียนไทย ดังนี้

1.7.1 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างคุณลักษณะของผู้นำให้กับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน และโรงเรียนไทย

1.7.2 ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะในการบริหารโรงเรียนจีนในไทย ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ
 - 2.1.1 ความหมายของผู้นำ
 - 2.1.2 ทฤษฎีผู้นำ
 - 2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.1.4 ทฤษฎีภาวะผู้นำ
- 2.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ
 - 2.2.1 ความหมายของคุณลักษณะของภาวะผู้นำ
 - 2.2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ
 - 2.2.3 รากฐานแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารแบบตะวันตก
 - 2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของภาวะผู้นำกับการบริหารจัดการศึกษา
- 2.3 บริบทของโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ

ผู้นำเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่ง องค์การทุกประเภทไม่ว่าองค์การธุรกิจเอกชน ราชการ หรือ องค์การเพื่อสาธารณประโยชน์ บทบาทของผู้นำจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะกำหนดทิศทางการ เคลื่อนไหวของทรัพยากรทั้งหลายภายในองค์การ ทั้งนี้เพราะผู้นำจะทำหน้าที่ชี้แนะ ควบคุม สั่งการ ตลอดจนวางแผนและกำหนดเป้าหมายขององค์การโดยส่วนรวม จึงอาจกล่าวได้ว่าประสิทธิภาพของ องค์การนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้นำในองค์การนั่นเอง

2.1.1 ความหมายของผู้นำ

จากการศึกษาของนักทฤษฎีและนักวิชาการต่างๆ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับผู้นำไว้จำนวนหนึ่ง ซึ่งจะยกมากล่าวพอสังเขป ดังนี้

อรรถวรรณ์ วงศ์ตุ๋่น (2555, น.19) กล่าวว่า ผู้นำ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำงาน มีบทบาทสำคัญจะนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการบริหารงาน และสามารถสร้างภาวะผู้นำให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2560, น.15) กล่าวว่า ผู้นำ เป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินงานขององค์กรต่างๆ ทั้งองค์การรูปนัย (Formal Organization) และองค์การอรูปนัย (Informal Organization) เป็นผู้ที่มีอิทธิพลที่จะนำและร่วมปฏิบัติงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้อื่นให้บรรลุจุดประสงค์ขององค์การ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผู้นำ (Leader) จะต้องนำ (Lead) ผู้ตาม (Follower) ปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนด

Halpin (1966, pp.27-28) ได้กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น
- 2) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งที่มีบทบาทเหนือคนอื่นๆ
- 3) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการทำให้หน่วยงานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

- 4) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งซึ่งได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ
- 5) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าในหน่วยงาน

Fiedler (1967, pp.78-79) ได้กล่าวว่า ผู้นำต้องมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 1) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้นำ ผู้มีเทศ ประชาน ฯลฯ โดยเป็นตัวแทนของกลุ่ม
- 2) เป็นผู้ได้รับเลือกจากกลุ่ม
- 3) เป็นผู้แสดงออกให้เห็นว่ามีอิทธิพลมากที่สุด โดยใช้สังคมมิติ

Griffin (1999, p.514) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลในการชักชวน โน้มน้าวให้ผู้อื่นแสดงพฤติกรรมตามต้องการ และได้รับการยอมรับจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ

John C. Maxwell (2011, p.17) ได้กล่าวว่า ผู้นำ คือ การเปลี่ยนแปลงหรือลงมือทำสิ่งต่างๆ แทนที่จะเป็นเรื่องของตำแหน่ง ผู้นำต้องนำพาผู้คนของเขาไปที่ไหนสักแห่ง คนเหล่านั้นไม่หยุดนิ่งหากไม่มีการเดินทางไปไหนก็ไม่ต้องมีเรื่องภาวะผู้นำ

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน อาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งให้ปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้นำกับผู้บริหารอาจเป็นบุคคลคนเดียวกัน หรือคนละบุคคลก็ได้ ดังนั้น ในหน่วยงานหนึ่งอาจมีผู้นำหลายคนนอกเหนือจากผู้นำโดยตำแหน่ง ฉะนั้นพฤติกรรมความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญมากต่อผู้บริหารและผู้นำ เพื่อให้งานดำเนินตามเป้าหมายขององค์การ

2.1.2 ทฤษฎีผู้นำ

การบริหารงานของผู้นำตามภาวะผู้นำเพื่อให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้นำต้องใช้ทฤษฎีผู้นำมาประยุกต์ใช้ ซึ่งมีผู้ได้ศึกษาไว้ ดังนี้

Ross and Hendry (1958) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีของผู้นำหรือแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ มีองค์ประกอบอยู่ 3 ประการ คือ

1) ความเป็นผู้นำเป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ภายในตัวของผู้นำแต่ละคน (Leadership As Trait with Individual Leader) โดยเชื่อว่า ความเป็นผู้นำติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดโดยพันธุกรรม

2) ลักษณะความเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Leadership As Function of the Group) ลักษณะความเป็นผู้นำเป็นโครงสร้างทางสังคมของกลุ่มมากกว่าแต่ละบุคคล แต่ละคนจะนำเอาลักษณะเฉพาะตัว ทักษะ ความต้องการส่วนตัวติดตัวมาด้วย เมื่อเข้าสู่กลุ่มทุกคนจะต้องปรับตัวเพื่อที่แต่ละคนแต่ละกลุ่มได้มีวัตถุประสงค์หรือความต้องการสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับผลตามเป้าหมาย และในขณะเดียวกันจะกลายเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ความเป็นผู้นำในกลุ่มถูกกำหนดโดยผลรวมของทัศนคติความต้องการของกลุ่ม มากกว่าบุคลิกภาพของบุคคลเพียงคนเดียว

3) ลักษณะความเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (Leadership As a Function of The Situation) สถานการณ์มีบทบาทต่อความเป็นผู้นำมาก สถานการณ์ที่กลุ่มกำลังเผชิญอยู่ในขณะนั้นก่อให้เกิดผู้นำได้ ความเป็นผู้นำจึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีขององค์การนั้น

Greenberg and Baron (2003, pp.447-463) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ มีดังนี้

1) ทฤษฎีคุณลักษณะทางกายภาพ (the Great Person Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะของบุคลิกภาพหรือคุณลักษณะพิเศษซึ่งเกื้อกูลให้ประสบความสำเร็จ เช่น ผู้นำที่ประสบความสำเร็จมักมีร่างกายสูงใหญ่ ร่างกายแข็งแรง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าเกิดมาเพื่อนำหรือเป็นผู้นำ เช่น พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander the Great) ราชีนีอิลิซเบธที่ 1 (Queen Elizabeth I) ประธานาธิบดี อับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) คอลิน เพาเวลล์ (Colin Powell) และ โรนัลด์ เรแกน (Ronald Reagan)

2) ทฤษฎีผู้นำตามพฤติกรรม (Leadership Behavioral Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับกรกระทำของผู้นำ พฤติกรรมทุกๆ อย่างของผู้นำ เป็นบ่อเกิดแห่งภาวะผู้นำ

3) ทฤษฎีการเป็นผู้นำและผู้ตาม (Leaders and Follower Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ถ้าปราศจากผู้ตามผู้นำก็ไม่สามารถจะนำได้

4) ทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change-oriented Leadership Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การจะเป็นผู้นำได้นั้นจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถมองอนาคตได้อย่างชัดเจน

5) ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency Theory) หมายถึง ทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การจะเป็นผู้นำที่แท้จริงเป็นผู้ที่สามารถนำได้ทุกๆ สถานการณ์เหนือกว่าผู้อื่น

สรุปได้ว่า ผู้นำจะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ ที่จะทำใ้บุคคลเป็นผู้นำที่มีคุณภาพได้ คือ ตัวผู้นำ ผู้ตาม และสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น ผู้นำในบางครั้งก็กลายเป็นผู้ตาม และผู้ตามก็กลับกลายเป็นผู้นำได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย การรู้จักปรับตัวและยืดหยุ่น

2.1.3 ความหมายของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ทุกคนมีความปรารถนา ต้องการยอมรับและเป็นผู้นำ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เรื่องผู้นำและภาวะผู้นำจึงเป็นที่น่าสนใจของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเชื่อว่าจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป ในองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำเป็นบุคคลที่มีอำนาจอิทธิพลในการบังคับบัญชา การมอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ผู้นำเป็นผู้ประสานความต้องการของบุคคล ความต้องการของงาน และความต้องการขององค์กรเข้าด้วยกัน นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้แตกต่างกัน ดังนี้

จิรัฏฐ์ ฉัตรเบญจนันท์ (2558, น.49) ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น โดยการใช้กระบวนการ การสร้างสัมพันธภาพ การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตามสามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างเต็มใจและกระตือรือร้น

รัญจวน สาภุญา (2558, น.11) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนความรู้ความสามารถและเทคนิควิธีการต่างๆ ของผู้นำในการสร้างศรัทธาและโน้มน้าวใ้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กรหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข

Hersey and Blanchard (1993, p.94) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ใช้อำนาจเหนือบุคคลอื่นหรือกลุ่มในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

Bass (1990, p.27) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการในการมีอิทธิพลต่อกิจกรรมกลุ่มเหนือความคาดหวัง

Daft (1999, p.5) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

Yukl (2013, p.22) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามในรูปแบบกระบวนการเพื่อลดความยุ่งยากของภารกิจในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Lussier And Achua (2007, p.5) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของผู้มีอิทธิพลที่จะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติและข้อตกลงของเหล่าสมาชิกในองค์การแห่งอิทธิพล และสร้างข้อมูลผูกพันกับองค์ประกอบขององค์การ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ช่วยเหลือส่งเสริม เห็นอกเห็นใจ ผู้ร่วมงาน ร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน มีความพากเพียร อดทน กล้าตัดสินใจ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ อยู่เสมอ โดยดูได้จากประสิทธิภาพของงาน เป็นความสามารถของคนในการใช้อิทธิพลสามารถจูงใจคนหรือกลุ่มให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นด้วยความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์การตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้บริหารที่ดีจึงต้องมีภาวะผู้นำ

2.1.4 ทฤษฎีภาวะผู้นำ

เพลโต ซีซาร์ นักปราชญ์คนสำคัญได้มีการพูดถึงผู้นำในอุดมคติด้านต่างๆ และนักวิชาการแต่ละคนต่างศึกษาผู้นำไปตามแง่มุมที่ตนเองถนัดหรือสนใจ แต่การศึกษาในยุคก่อนไม่ได้มีการวางหลักเกณฑ์และรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งถึงช่วงต่อระหว่างปลายศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 จึงได้เริ่มมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแนวคิดเรื่องภาวะผู้นำอย่างเป็นระบบ ตลอดจนถึงการเชื่อมต่อระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารธุรกิจ โดยทำการศึกษาด้านภาวะผู้นำและแบ่งทฤษฎีออกเป็น 3 แนวทาง ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีลักษณะเฉพาะของผู้นำ เป็นแนวความคิดในสมัยเริ่มต้นที่สนใจศึกษาเรื่องของผู้นำและภาวะผู้นำอย่างเป็นระบบ โดยมีความเชื่อว่าผู้นำที่ดีจะมีคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างๆ จากบุคคลทั่วไป หรือเกิดขึ้นมาเพื่อจะเป็นผู้นำหรือปกครองผู้อื่น

ทฤษฎีพฤติกรรม เป็นแนวความคิดในสมัยต่อมาที่ศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำของเขา

ทฤษฎีสถานการณ์ เป็นการศึกษาคำคัญของปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่มีผลต่อการแสดงออกของผู้นำ โดยผู้นำจะต้องแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของสถานการณ์ ซึ่งอาจจะตรงกับที่เราเรียกว่า สถานการณ์สร้างวีรบุรุษ แต่บางครั้งวีรบุรุษก็ต้องสร้างสถานการณ์

สรุปว่า ผู้นำต้องเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมหรือนำภาวะผู้นำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมภายใต้ข้อจำกัดของสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม หรืออาจจะกล่าวได้ว่าในแต่ละสถานการณ์ก็ต้องการผู้นำที่มีลักษณะที่เหมาะสมแตกต่างกันไป เพื่อที่จะนำมาซึ่งการบรรลุเป้าหมายของหมู่คณะได้ตามต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

ดร. สุนทรายุทธ (2551, น.325-366) ได้ศึกษาความสำคัญแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ดังนี้

ทฤษฎีผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Theories of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อว่า คนเป็นผู้นำจะมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ภาวะอารมณ์และจิตใจ ความต้องการ แรงขับ และค่านิยม ที่แตกต่างกับคนที่ไม่เป็นผู้นำ โดยคุณลักษณะที่มักพบในตัวผู้นำ ได้แก่ ความมีพลัง และความทะเยอทะยาน ความต้องการนำผู้อื่น ความสัตย์ซื่อ มีจริยธรรม ยึดมั่นหลักการ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเฉลียวฉลาด และความรอบรู้ในงาน อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อประกันว่าคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งมีผลต่อความสำเร็จของผู้นำเสมอไป

ทฤษฎีผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral Theories of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลนั้นจำเป็นต้องมีพฤติกรรม ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสม โดยจำแนกพฤติกรรมที่ผู้นำใช้ในการบริหารงานออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมที่มุ่งงานกับพฤติกรรมที่มุ่งคน และจากพฤติกรรมทั้งสองด้านสามารถจำแนกออกเป็นแบบของผู้นำได้หลายแบบ จะมีความเชื่อและมุมมองต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่แตกต่างกันไป

ทฤษฎีผู้นำเชิงสถานการณ์ (Contingency Theories of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อว่า แม้มีคุณลักษณะของผู้นำที่ดี พฤติกรรมซึ่งสะท้อนออกมาในแบบของผู้นำที่ดี จะมีผลต่อความมีประสิทธิภาพของผู้นำก็ตาม แต่สถานการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของผู้นำ ได้มีผู้เสนอแนวคิดนี้ขึ้นหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีสถานการณ์ของฟิวดเลอร์ ซึ่งเน้นการจับคู่ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับตัวแปรเฉพาะทางสถานการณ์ กล่าวคือ ต้องปรับเงื่อนไขของสถานการณ์ให้สอดคล้องกับแบบภาวะผู้นำ ส่วนทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย จะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับลักษณะของผู้ใต้บังคับบัญชาและลักษณะของงาน

ทฤษฎีผู้นำเชิงความสามารถพิเศษ (Charismatic Theories of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า ผู้นำเป็นผู้มีความสามารถในการทำงานมากหรือความสามารถในการทำนายเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง วิสัยทัศน์กว้างไกล

ทฤษฎีผู้นำเชิงปฏิรูป (Transformational Theories of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า ผู้นำจะมุ่งการกระทำต่างๆ ที่ให้เกิดการปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงที่ดีใหม่ๆ และการสร้างความมีชีวิตชีวาใหม่ให้แก่องค์กร มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ มุ่งเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยน โดยเมื่อผู้ตามปฏิบัติตามภารกิจสำเร็จจะได้รับผลตอบแทน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะผู้นำแบบต่างๆ ดังนี้คือ 1) ทฤษฎีผู้นำเชิงคุณลักษณะ 2) ทฤษฎีผู้นำเชิงพฤติกรรม 3) ทฤษฎีผู้นำเชิงสถานการณ์ 4) ทฤษฎีผู้นำเชิงความสามารถพิเศษ 5) ทฤษฎีผู้นำเชิงปฏิรูป ผู้นำจะต้องเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมหรือนำภาวะผู้นำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมภายใต้ข้อจำกัดของสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

2.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ

แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait Theories of Leadership) แนวคิดนี้ได้มุ่งอธิบายบุคลิกลักษณะของผู้นำ โดยเชื่อว่าผู้นำจะมีคุณสมบัติที่จากบุคคลทั่วไป เป็นการพิจารณาจากลักษณะภายนอก คือ บุคลิกภาพในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม ผู้นำเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีข้อประกันว่าคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งมีผลต่อความสำเร็จของผู้นำเสมอไป

2.2.1 ความหมายของคุณลักษณะของภาวะผู้นำ

นักวิชาการกลุ่มแนวคิดนี้จึงมุ่งศึกษาคุณสมบัติต่างๆ ของผู้นำ จากการศึกษาผู้นำที่มีความโดดเด่นหลายๆ คน สามารถแบ่งคุณลักษณะส่วนตัวได้ ดังนี้

จิตรมณี คุณาธรรมพงศ์ (2558, น.28) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่แสดงถึง ความเป็นผู้นำที่สอดคล้องกับบทบาทภาวะผู้นำและพฤติกรรมภาวะผู้นำ จำแนกได้ 4 คุณลักษณะ คือ

1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ การได้รับการยอมรับ ชื่นชม ยกย่อง เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เสียสละ อดทนต่อสภาวะที่กดดันได้ ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง จิตใจที่แข็งแรงสมบูรณ์

2) คุณลักษณะด้านการบริหาร ได้แก่ การแสดงถึงความเป็นผู้นำ มีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางการบริหารเพื่อกระตุ้น สนับสนุนให้เกิดการประสานความร่วมมือกัน

3) คุณลักษณะด้านวิชาการ ได้แก่ การมีความรู้ความเชี่ยวชาญในทางวิชาการ แสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีไหวพริบ วิเคราะห์ปัญหา นำมาซึ่งความกล้าในการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ

4) คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมปฏิบัติงาน เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในผลงาน มีความซื่อสัตย์และสุจริต

รัญจวน สาภุญา (2558, น.17) กล่าวว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของผู้บริหารและผู้นำที่มีคุณภาพและนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งได้แก่ มีบุคลิกภาพด้านร่างกายดี ด้านจิตใจดี ด้านสังคมดี คือ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือสังคม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเหนือประโยชน์ส่วนตน มีคุณลักษณะด้านวิชาการ มีด้านประสบการณ์ของผู้บริหาร คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหาร คุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นและเคารพในความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น มีความรอบรู้ความสามารถในงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความคิดริเริ่มด้วย มีความเสียสละ มีความกระตือรือร้นและเข้าสังคมได้ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความสมานไมตรีและสร้างสามัคคีธรรมกับผู้ร่วมงานมีดุลยพินิจมั่นคงและรอบคอบ มีความจงรักภักดีต่องานและผู้ร่วมงาน มีความเป็นผู้นำ มีบารมี การลดใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การมุ่งสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะใช้การจูงใจให้ผู้ตามเกิดการเพิ่มความพยายามในการทำงานมากขึ้นกว่าปกติ

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561, น.13) กล่าวว่า ผู้นำเชิงคุณลักษณะ จะต้องประกอบไปด้วย การมีความพร้อมทางด้านร่างกาย กระฉับกระเฉง อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความอดทน อดกลั้น มีความมุ่งมั่นพัฒนา ตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความคล่องแคล่ว สติปัญญา เฉลียวฉลาด รอบคอบ มีความเสมอภาค และปฏิบัติตามหลักการและระเบียบข้อบังคับ

Stogdill (1974) ได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำมากกว่า 163 เรื่อง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948-1970 จนทำให้สามารถระบุคุณลักษณะของผู้นำที่ดีว่าขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ คือ ลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) ได้แก่ เป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) ได้แก่ มีการศึกษาดี สถานะทางสังคมดี สติปัญญา (Intelligence) ได้แก่ มีสติปัญญาสูง มีการตัดสินใจดี มีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน (Task-Related Characteristics) ได้แก่ มีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด มีความรับผิดชอบ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค และมุ่งมั่น และลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) ได้แก่ ปรารถนาที่จะร่วมมือในการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น เข้าสังคมเก่ง และเฉลียวฉลาด โดยลักษณะทางกายภาพเป็นด้านร่างกาย ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานเป็นด้านอารมณ์และจิตใจ ภูมิหลังทางสังคมและลักษณะทางสังคม รวมเป็นด้านสังคม สติปัญญาเป็นด้านสติปัญญา และบุคลิกภาพเป็นด้านคุณธรรม

Bothwell (1983) ได้ให้ความหมายว่า คุณลักษณะของผู้นำซึ่งผู้วิจัยส่วนใหญ่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำ มีดังนี้ ความฉลาด (Intelligence) เข้ากับผู้อื่นได้ดี (Ability to Get Along Well with Others) มีทักษะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพเชิงเทคนิค (Skill in the Area of Technical Competence) สามารถจูงใจตนเองและผู้อื่น (Ability to Motivate Self and Others) มีความมั่นคงในอารมณ์และควบคุมตนเอง

Yukl (2013, p.2) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ หมายถึง การมีลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้กระบวนการที่มีอิทธิพลโน้มน้าวให้มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือกระบวนการใช้อิทธิพล กระบวนการกระตุ้นพฤติกรรมการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ กระบวนการโน้มน้าวหรือใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม และกระบวนการรักษาสภาพกลุ่มและวัฒนธรรมของกลุ่ม

Trewatha (1982, p.134) กล่าวว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ หมายถึง การมีคุณลักษณะที่ประกอบขึ้นมาเป็นผู้นำใน 4 ลักษณะ ดังนี้ 1) คุณลักษณะทางกาย อาทิ ความสูง น้ำหนัก รูปร่างหน้าตา ความมีพลัง และความทนทานของร่างกาย 2) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ อาทิ ความทะเยอทะยาน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ ความมานะ ความดีใจ และการมีจินตนาการ 3) คุณลักษณะทางสังคม อาทิ ความเห็นอกเห็นใจ ความแนบเนียน ความเชื่อถือ ความมีฐานะ และความสามารถที่จะร่วมงาน และ 4) คุณลักษณะส่วนบุคคล อาทิ ความสามารถในการใช้ถ้อยคำ ความรอบรู้ และความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จและความรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำ เป็นภาวะผู้นำที่ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพ ลักษณะของบุคคล และความสามารถของคน ซึ่งจะไม่พบในตัวบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ คนที่เป็นผู้นำจะมีลักษณะเฉพาะด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และจิตใจ ความต้องการ และค่านิยมแตกต่างกับคนไม่ใช่ผู้นำ ซึ่งอาจได้มาแต่กำเนิดและสามารถเรียนรู้ได้ในภายหลัง จากการศึกษาเรียนรู้ การสั่งสมประสบการณ์ การฝึกฝน จึงทำให้ผู้นำมีลักษณะโดดเด่นกว่าบุคคลทั่วไปในด้านต่างๆ จนกระทั่งทำให้บุคคลที่เป็นผู้ร่วมงานมีความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และมีความยินดี ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามด้วยเป็นอย่างดี แต่ไม่แน่นอนว่าต้องมีประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนเองอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่ง แต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจจะไม่มีประสิทธิผลก็ได้

2.2.2 แนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ

การศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ เป็นทฤษฎีที่เน้นการหาคุณลักษณะทั่วไปของผู้นำ เพื่อเปรียบเทียบกับบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ ปัจจุบันคุณลักษณะของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้งานในองค์กรประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ โดยทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ (Trait Approach) ทฤษฎีนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นทฤษฎียุคเริ่มแรกที่ทำให้ความสนใจในตัวผู้นำ และพยายามศึกษาค้นหาคุณลักษณะพิเศษบางอย่าง

ของผู้นำที่แตกต่างจากผู้ตาม และคุณสมบัติที่ดีของผู้นำที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด (Leaders are Born not Made) ความสนใจของนักวิชาการในกลุ่มนี้ จึงมีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำเป็นจำนวนมาก

Qian Xun 钱逊 (2017) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำตามคัมภีร์บันทึกคำสอนของขงจื้อที่เป็นเนื้อหาแท้ๆ เป็นคำกล่าวของขงจื้อเอง ไม่ใช่การแปลความของศิษย์รุ่นหลังๆ ในคัมภีร์หลุนอวี่ (论语) มีเนื้อหาตอนหนึ่งอธิบายถึงคุณลักษณะของ “ ลี้อ 士 ” ว่าควรเป็นคนเช่นไร ลี้อในยุคนั้น หมายถึง ขนชั้นนำในสังคม รวมความไปถึงผู้นำ ปราชญ์ และบัณฑิตทั่วไป ขงจื้อกล่าวว่า “ คนที่รู้จักละอายในคำพูดและการกระทำของตน คือ มีหิริโอตบปะ เมื่อถูกส่งไปสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับแคว้นอื่นก็สามารถทำสำเร็จอย่างสมบูรณ์ คนเช่นนี้คือ ลี้อ ควรเป็นคนที่พูดจา มีสัจจะ คำพูดต้องสัตย์ การกระทำเห็นผล ”

นักวิชาการในประเทศจีนหลายๆ ท่านให้ข้อสรุปที่คล้ายๆ กันว่า ผู้บริหารที่ดีต้องเคยอ่านคัมภีร์หลุนอวี่ของขงจื้อมาก่อน คำสอนของขงจื้อในคัมภีร์หลุนอวี่ เกี่ยวกับผู้นำการปกครองมีอยู่ไม่น้อย เช่น “ ท่านขงจื้อว่า วิธีแห่งการปกครองก็ระดับที่มีธรรมาศึกษพันเล่ม คือ ทำงานอย่างเข้มงวดจริงจังและรักษาสัจจะ ประหยัดมัธยัสถ์และรักราษฎร เกณฑ์แรงงานราษฎรเหมาะสมตามกาลเวลา หากปกครองโดยธรรม ท่านก็เหมือนกับดาวเหนือ อยู่ในตำแหน่ง มีดวงดาวทั้งปวงแวดล้อม ปกครองโดยธรรม รักษากฎเกณฑ์ด้วยจารีต ราษฎรจะมีหิริโอตบปะ และภักดีด้วยความเต็มใจ หากแต่งตั้งบุคคลสัตย์ชื่อให้เป็นใหญ่เหนือกว่าคนชั่ว ราษฎรจะจงรักภักดี หากแต่งตั้งคนชั่วให้เป็นใหญ่เหนือกว่าคนสัตย์ชื่อ ราษฎรจะไม่จงรักภักดี ”

ตั้งแต่ก่อนสมัยคริสตศักราชจนถึง ค.ศ. 1940 เป็นระยะที่พยายามศึกษาคุณลักษณะสากลของผู้นำที่มีประสิทธิผล วิธีการศึกษาภาวะผู้นำตามทฤษฎีเชิงคุณลักษณะ สันนิษฐานว่าคุณลักษณะของบุคคลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความแตกต่างระหว่างผู้ที่เป็นผู้นำกับผู้ที่ไม่เป็นผู้นำ หรือคุณลักษณะที่สามารถทำนายผลลัพธ์ขององค์การได้ มุมมองเชิงคุณลักษณะเป็นมุมมองต่อภาวะผู้นำที่เก่าแก่ที่สุดและมีอิทธิพลต่อการศึกษาภาวะผู้นำหลายสิบปี จะมุ่งไปที่ผู้นำแต่ละคน และพยายามหาคุณลักษณะที่ทำให้เป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่

ก่อนปี ค.ศ. 1945 การศึกษาผู้นำมักจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ โดยถือว่า ผู้นำเป็นผู้มีพรสวรรค์มาตั้งแต่เกิด (Leaders are born) เช่น เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรง ทฤษฎีนี้เสาะแสวงหาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านสังคม ด้านร่างกาย หรือด้านสติปัญญา โดยแยกให้เห็นถึงความแตกต่างของผู้ที่เป็นผู้นำออกจากผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้นำ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ต้นจนถึงช่วงประมาณสงครามโลกครั้งที่สอง โดยมีความเชื่อว่าคนที่เป็นผู้นำจะมีลักษณะแตกต่างจากคนที่ไม่เป็นผู้นำ ดังนั้นจึงพยายามศึกษาคุณลักษณะที่มีในผู้นำที่ประสบความสำเร็จ มีการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะของบุคคลขึ้นมา เช่น วัดสติปัญญา และวัดบุคลิกภาพ มีการนำมาใช้ในการศึกษา 2 แบบ ดังนี้

- 1) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำกับคุณลักษณะของคนที่ไม่ใช่ผู้นำ
- 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จกับคุณลักษณะของผู้นำที่ไม่ประสบความสำเร็จ

แนวคิดภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะนี้เชื่อว่า การเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลว่า เหมาะจะเป็นผู้นำหรือไม่ ในการศึกษาภาวะผู้นำระยะแรกๆ นักวิชาการให้ความสำคัญกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำ พยายามแยกแยะว่าคุณลักษณะใดบ้างที่อยู่ในตัวผู้นำ ด้วยความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะที่เกิดขึ้นในตัวผู้นำ จึงมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ดังนี้

Stogdill (1974) เป็นบุคคลที่มีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำอย่างสูงสุด โดยในปี ค.ศ. 1948 เขาได้ทำการวิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ 124 เรื่อง ได้สรุปว่า ประการที่ 1 คุณลักษณะของผู้นำแต่เพียงอย่างเดียวหนึ่งไม่สามารถที่จะบ่งชี้ถึงภาวะการเป็นผู้นำได้อย่างเพียงพอ และไม่สามารถที่จะพยากรณ์หรือวิเคราะห์ภาวะผู้นำได้อย่างสมบูรณ์

ประการที่ 2 คุณลักษณะของผู้นำนั้นแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ธรรมชาติของกลุ่ม และความต้องการของกลุ่ม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำ

Stogdill ได้ทำการสรุปทฤษฎีผู้นำไว้ 6 ทฤษฎี ดังนี้

- 1) ทฤษฎีผู้ยิ่งใหญ่หรือทฤษฎีมหาบุรุษ (The Great Man Theories) นักทฤษฎีในกลุ่มนี้พยายามอธิบายว่า ผู้นำเป็นผลมาจากพันธุกรรม นั่นคือ เป็นผู้นำมาโดยกำเนิด เกิดมาพร้อมลักษณะบางประการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นผู้ผู้นำ ผู้นำตามทฤษฎีผู้ยิ่งใหญ่หรือทฤษฎีมหาบุรุษ บุคลิกลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากคนอื่น นักทฤษฎีในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าประวัติศาสตร์ของโลก คือ ประวัติศาสตร์ของผู้ยิ่งใหญ่

- 2) ทฤษฎีสิ่งแวดล้อม (Environmental Theories) นักทฤษฎีกลุ่มนี้มีความเห็นว่า ผู้นำเป็นผลมาจากเวลา สถานที่ และสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความเป็นผู้นำ สถานการณ์ทำให้เกิดผู้นำ สรุปนักทฤษฎีกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ผู้นำเกิดขึ้นได้ด้วยความสามารถ และทักษะในการแก้ปัญหาสังคม สงครามและวิกฤตการณ์ต่างๆ เปิดโอกาสให้คนเป็นผู้นำได้ หรือที่เคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า สถานการณ์สร้างผู้นำ (วีรบุรุษ)

- 3) ทฤษฎีบุคคลและสถานการณ์ (Personal-Situation Theories) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ภาวะผู้นำเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ เชื่อว่าผู้นำเป็นผลของลักษณะทางบุคลิกภาพของผู้นำ ธรรมชาติของกลุ่มและสมาชิกของกลุ่ม เหตุการณ์หรือปัญหาที่กลุ่มเผชิญอยู่ หน้าที่ที่สำคัญของผู้นำ คือ ช่วยเหลือกลุ่มในการกำหนดเป้าหมาย ช่วยเหลือกลุ่มในการหาวิธีการที่เหมาะสม

ที่จะบรรลุเป้าหมายของผู้นำ สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายของผู้นำและเป้าหมายกับความต้องการของผู้ตาม

4) ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์และความคาดหวัง (Interaction – Expectation Theories) อธิบายไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ การสร้างปฏิสัมพันธ์ ผู้นำจะมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นหากปฏิสัมพันธ์นั้นเป็นไปตามความคาดหวังของกลุ่ม แรงจูงใจในการทำงานของสมาชิกจะเปลี่ยนแปลงไปตามความคาดหวังในเรื่องของรางวัลและการถูกลงโทษ

5) ทฤษฎีมนุษยธรรม (Personal-Situation Theories) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นมนุษย์และธรรมชาติของมนุษย์ของสมาชิกภายในองค์กร

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับหัวใจสำคัญของคุณลักษณะที่ผู้นำควรมีตามแนวคิดของ Stogdill นั้นคือ ผู้นำมักจะมีคุณลักษณะที่ดีกว่าหรือมากกว่าผู้ตามในด้านต่างๆ เหล่านี้ 1) สติปัญญา 2) การพึ่งพาได้ 3) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ 4) การเข้าสังคม 5) ความมั่นใจในตนเอง 6) ความทะเยอทะยาน 7) ความคิดริเริ่ม 8) การตัดสินใจ 9) การปรับตัว 10) ความเสมอต้นเสมอปลาย 11) ความร่วมมือ 12) ทักษะในการพูด และ 13) ความรับผิดชอบ

จากการศึกษาลักษณะเด่นของภาวะผู้นำในผู้นำที่ประสบความสำเร็จเมื่อไม่นานมานี้พบว่า ผู้นำมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะ ดังนี้ ผู้ที่มีพลังและทำงานด้วยความแข็งแกร่ง ต้องการอำนาจไม่ใช่เพื่อตนเอง แต่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีความทะเยอทะยานอย่างมาก และต้องการประสบความสำเร็จ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์เพียงพอที่จะยอมรับจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง พยายามพัฒนาตนเอง มีความซื่อสัตย์ ไม่ท้อแท้โดยง่าย เลือกวิธีการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง มีความเฉลียวฉลาด มีความเข้าใจต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Setting) และมีความรู้อย่างลึกซึ้ง (Extensive Specific Knowledge) เกี่ยวกับอุตสาหกรรม ธุรกิจ และงานของตนที่ปฏิบัติ

แนวคิดของ Yukl (2013) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ 8 ประการ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มีระดับความมีพลังสูงและทนต่อความเครียดได้ดี (High Energy Level and Stress Tolerance)
- 2) มีความมั่นใจ (Self-confidence)
- 3) มีความเชื่อมั่นต่อความสามารถที่อยู่ในตัวเอง (Internal Locus of Control)
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์ (Emotional Maturity)
- 5) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ถื่อคุณธรรม ยึดมั่นในหลักการ (Personal Integrity)
- 6) มีแรงจูงใจด้านอำนาจทางสังคม (Socialized Power Motivation)

7) ต้องการด้านมุ่งความสำเร็จในระดับสูงปานกลาง (Moderately High Achievement Orientation)

8) ต้องการได้ความรักและความผูกพันจากผู้อื่นในระดับต่ำ (Low Need for Affiliation) รัตติกรณ์ จงวิศาล (2557, น.207) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ DuBrin (2001) ว่าได้ให้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ 11 ประการ ดังนี้

1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence) อย่างแท้จริงและเหมาะสม
2) มีความไว้วางใจได้ (Trustworthiness) สร้างความเชื่อถือให้กับบุคคลอื่นได้ มีความซื่อสัตย์ มั่นคง

3) มีลักษณะเด่น (Dominant) หรือมีความโดดเด่นแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ
4) มีลักษณะแสดงตัว (Extroversion) ชอบเข้าสังคม และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ
5) มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม (Assertiveness) ทั้งในการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น ทศนคติ และมีการแสดงออกอย่างมั่นใจ

6) มีอารมณ์มั่นคง (Emotional Stability) สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้และแสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

7) มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) มีการแสดงออกทั้งคำพูดและภาษาท่าทางที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทีมและช่วยสร้างแรงบันดาลใจ

8) มีอารมณ์ขัน (Sense of Humor) ช่วยลดความเครียดและความขัดแย้งต่างๆ

9) มีลักษณะเป็นคนที่ดูอบอุ่น (Warmth) เห็นใจเข้าใจคนอื่น ช่วยปกป้องดูแลคนอื่นได้

10) มีความอดทนสูงต่อความคับข้องใจ (High Tolerance for Frustration) หรือมีความสามารถในการอดทนต่อปัญหาอุปสรรคที่มาขัดขวางทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายได้

11) มีการตระหนักรู้เกี่ยวกับจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง รวมถึงเป้าหมายของตนเองด้วย (Self-awareness and Self-objectivity)

Bothwell (1983) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ 10 ประการ ดังนี้

1) ความฉลาด (Intelligence)

2) เข้ากับผู้อื่นได้ดี (Ability to Get Along Well with Others)

3) มีทักษะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพเชิงเทคนิค (Skill in the Area of Technical Competence)

4) สามารถจูงใจตนเองและผู้อื่น (Ability to Motivate Self and Others)

5) มีความมั่นคงในอารมณ์และควบคุมตนเอง (Emotional Stability and Self-control)

6) มีทักษะในด้านการวางแผนและการจัดการ (Planning and Organizing Skills)
7) มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะให้งานสำเร็จ (Strong Desire to Achieve Task)

- 8) มีความสามารถใช้กระบวนการกลุ่ม (Ability to use the Group Process)
- 9) เป็นผู้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (To be Effective and Efficient)
- 10) มีความสามารถในด้านการตัดสินใจ (Decisive)

Burton W. Kreitton (1991) ได้ศึกษาแนวคิดคุณลักษณะผู้นำที่ดีจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ 14 ประการ คือ 1) ต้องมีความรู้ดี 2) มีลักษณะจูงใจผู้พบเห็น 3) มีใจเยือกเย็นเมื่อประสบปัญหา 4) นอบน้อม 5) ตัดสินปัญหาทันทั่วทั้งที่ 6) เป็นกลางโดยไม่เอนเอียง 7) มีความกล้าหาญ 8) เป็นผู้ร่าเริง มองโลกในแง่ดี 9) มีอารมณ์มั่นคง 10) มีเมตตาจิต 11) เป็นผู้มี ความกระตือรือร้น 12) เสมอต้นเสมอปลาย 13) ซื่อสัตย์และตรงไปตรงมา และ 14) ต้องมีศีลธรรม

Trewetha & Newport (1982) ได้จำแนกคุณลักษณะผู้นำไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) คุณลักษณะทางกาย ประกอบด้วย ความสูง น้ำหนัก รูปร่างหน้าตา ความมีพลัง และความทนทานของร่างกาย 2) คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ ประกอบด้วย ความทะเยอทะยาน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ ความมานะและความไม่ดื้อรั้น ความมีจินตนาการ 3) คุณลักษณะทางสังคมประกอบด้วย ความเห็นอกเห็นใจ ความแนบเนียน ความเชื่อถือ ความมีฐานะ และความสามารถที่จะร่วมงาน 4) คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความสามารถในการพูด ความรอบรู้ ความสามารถในการวินิจฉัย ความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถในการทำงานความสำเร็จและความรับผิดชอบ

แนวคิดของ Hoy & Miskel (2001) ได้แบ่งคุณลักษณะของผู้นำออกเป็น 5 ลักษณะ คือ 1) ความเป็นผู้มีความสามารถ (Capacity) ประกอบด้วย ความมีไหวพริบ การตื่นตัว ทันท่วงทีเหตุการณ์ การใช้เวลา และภาษาพูด ความเป็นผู้ริเริ่ม และความเป็นผู้ตัดสินใจที่ดี 2) ความเป็นผู้มีความสำเร็จ (Achievement) ประกอบด้วย ความสำเร็จทางด้านวิชาการและการแสวงหาความรู้ 3) ความเป็นผู้มี ความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้ มีความสม่ำเสมอ มั่นคง อดทน กล้าพูดกล้าทำ เชื่อมั่นในตนเอง และมีความทะเยอทะยาน 4) ความเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วม (Participation) ในด้านกิจกรรม ด้านสังคม ให้ความร่วมมือรู้จักปรับตัว และมีอารมณ์ขัน 5) ความเป็นผู้มีฐานะทางสังคม (Status) ตำแหน่งฐานะทางสังคมเป็นที่รู้จักทั่วไป

Shelly Kirkpatrick and Edwin Locke (1996) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ 9 ประการ ดังนี้

1) มีความทะเยอทะยานและมีพลังสูง (Ambition and Energy) เป็นผู้นำที่มีแรงขับผลักดัน อยากรที่จะทำงาน มีความคิดริเริ่ม มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำงานให้สำเร็จ มีพลังทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย มีความอดทน สู้งาน

2) มีความซื่อสัตย์และยึดถือหลักคุณธรรม (Honesty and Integrity) เป็นผู้นำที่ผู้อื่นให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ เพราะเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูดกับการกระทำ มีความจริงใจ ไม่หลอกลวง มีความโปร่งใส จนบุคคลอื่นๆ สามารถทำนายพฤติกรรมได้ล่วงหน้า

3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) เป็นคนที่มีความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง และมีความเชื่อมั่นไว้วางใจในตนเอง สามารถชักจูงผู้ตามให้เชื่อถือในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

4) มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ (Job-relevant Knowledge) เป็นผู้ที่มีความรอบรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับงานในหน่วยงานของตนเอง รวมทั้งมีความรู้พื้นฐานทางเทคนิคเพื่อที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจได้ถูกต้อง

5) มีสติปัญญาที่ฉลาด (Cognitive Ability) ผู้นำจำเป็นที่จะต้องมีความสติปัญญาอย่างเพียงพอ เพื่อเก็บรวบรวม สังเคราะห์ และแปลข้อมูลจำนวนมาก เพื่อนำมาประกอบการคิดแก้ปัญหา และการตัดสินใจที่ถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6) มีความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น (Desire to Lead) เป็นผู้มีมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะมีอิทธิพลและนำผู้อื่น แสดงออกถึงความเต็มใจที่จะรับผิดชอบงานอย่างแท้จริง สามารถจูงใจผู้อื่นให้เกิดแรงพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

7) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) เป็นผู้นำที่สามารถปรับตัวและปรับสิ่งอื่นให้เหมาะสมกับความจำเป็นของสถานการณ์และความต้องการของผู้ตาม

8) มีความอดทนต่อความเครียด (Tolerance for Stress) ผู้นำต้องอดทน สามารถทำงานที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่แน่นอนได้ทุกรูปแบบ ในบทบาทของความเป็นผู้นำ

9) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotional Maturity) ผู้นำจะต้องสามารถควบคุมความรู้สึกของตนเอง และรับฟังข้อวิพากษ์วิจารณ์ได้

พินลพวรรณ เพชรสมบัติ (2561, น.13) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีผู้นำเชิงคุณลักษณะไว้ว่า จะต้องประกอบไปด้วย การมีความพร้อมทางด้านร่างกาย ภาวะฉับกระฉ่อง อารมณ์และจิตใจ สังคม สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความอดทนอดกลั้น มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความคล่องแคล่ว สติปัญญาเฉลียวฉลาด รอบคอบ มีความเสมอภาค และ ปฏิบัติตามหลักการและระเบียบข้อบังคับ

2.2.3 รากฐานแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารแบบตะวันตก

ประเทศไทยได้รับวัฒนธรรมตะวันตกหลายด้านมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ในระยะแรกเป็นความก้าวหน้าด้านการทหาร การปกครอง ศิลปวิทยาการ และสถาปัตยกรรม ในสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่รัชกาลที่ 3 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน คนไทยก็ได้รับวัฒนธรรมจากประเทศฝั่งตะวันตกมากขึ้น คนไทยจึงมีการศึกษาวัฒนธรรมตะวันตก และแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม รวมไปถึงแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารแบบตะวันตก ซึ่งเป็นรากฐานแนวคิดที่สำคัญที่คนโชนนำมาศึกษาและสังเคราะห์และนำมาใช้ในประเทศไทยอย่างเหมาะสม มีนักวิชาการจากประเทศฝั่งตะวันตกหลายท่านที่วางรากฐานแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารให้คนโชนนำมาศึกษา ดังนี้

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Ghiselli (1971, pp.39-94) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารไว้ ดังนี้

1) ความสามารถในการสั่งการ (Supervisory Ability) หมายถึง ความสามารถที่จะชี้แนะหรือชี้แจงงานของคนอื่น และความสามารถที่จะจัดองค์การและบูรณาการกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มได้ง่ายขึ้น

2) ความรอบรู้งาน (Intelligence) หมายถึง ความสามารถที่จะตัดสินใจให้เหตุผลและความสามารถเกี่ยวกับความคิดนามธรรมและมโนภาพ ความสามารถจะเรียนรู้หยังเห็น สังเคราะห์และวิเคราะห์ได้

3) ความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness) หมายถึง ความพร้อมที่จะตัดสินใจอย่างฉับพลันด้วยความเชื่อมั่น ไม่ลังเลในการตัดสินใจเพราะอาจทำให้ปัญหาเล็กกลายเป็นปัญหาใหญ่ในภายหลังได้

4) ความมั่นใจในตัวเอง (Self-assurance) หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลรับรู้ตนเองว่ามีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา การตัดสินใจถูกต้อง และเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถพอที่จะต่อสู้กับปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้

5) ความต้องการความสำเร็จในอาชีพ (Need for Occupational Achievement) หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลแสวงหาความรู้รับผิดชอบและเกียรติศักดิ์เกี่ยวกับตำแหน่งที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ความต้องการนี้เป็นความต้องการความสำเร็จในอาชีพนั่นเอง

6) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for Self-actualization) หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลแสวงหาโอกาสที่จะใช้ปัญญาหรือความสามารถของตนให้เต็มที่อย่างอิสระในการทำกิจกรรมที่สำคัญ โดยที่ความสำเร็จนั้นจะส่งผลถึงสังคมส่วนรวมด้วย

7) ความไม่ผูกติดกับตำแหน่ง (Low Need for Job Security) คุณลักษณะนี้หมายถึง การที่บุคคลทั้งหลายยึดถือเอาการทำงานเพื่อตำแหน่ง ทำการปกป้องงานและสถานภาพเป็นสำคัญ

พยายามแสวงหาการมอบหมายงานที่ตนเองปลอดภัย พยายามหลีกเลี่ยงเรื่องที่ตนเองต้องถูกตรวจสอบ หรือถูกประเมิน ถือเอาสิ่งที่ตนคุ้นเคยเป็นของดีส่วนสิ่งที่ไม่คุ้นเคยเป็นของเลว สำหรับคนที่ไม่ผูกติดกับ ตำแหน่งแล้วจะยึดถือเงื่อนไขดังกล่าวน้อยหรือไม่มีเลย

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Bass & Stogdill (1990, pp.80-81) ได้เสนอคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จไว้ ดังนี้

1) คุณลักษณะทางด้านสติปัญญา ได้แก่ การมีไหวพริบ ปฏิภาณดี มีความรอบคอบ มีเหตุผล มีความรู้ ความเด็ดขาด และความราบรื่นในการใช้ความคิด ตลอดจนการตัดสินใจ

2) คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว มีความตื่นตัว มีคุณธรรม ยุติธรรม ไม่ยึดติดกับระเบียบประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมา

3) คุณลักษณะทางด้านความสามารถ ได้แก่ ความสามารถในการร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถที่ได้รับการยกย่อง เป็นที่ยอมรับ และการมีเคล็ดลับในการจัดการ

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Yukl (2013) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1) ด้านบุคลิกภาพ (personality) หมายถึง ความมีพลังสูง ความทนทานต่อความเครียดสูง มีความมั่นใจตนเอง เชื่ออำนาจภายในตนเอง มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์ มีความสัตย์ซื่อถือคุณธรรม ยึดมั่นหลักการ

2) ด้านแรงจูงใจ (motivation) หมายถึง การมีแรงจูงใจด้านอำนาจทางสังคม มีความต้องการมุ่งความสำเร็จอยู่ในระดับสูงปานกลาง มีความต้องการด้านความรักใคร่ผูกพันอยู่ในระดับต่ำ

3) ด้านความสามารถ (ability) การมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะด้านโน้ตชน มีทักษะด้านเทคนิค มีทักษะในการเกลี้ยกล่อม ชักชวน

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Dessler (1998, p.78) กล่าวถึง การเป็นผู้นำบุคคลและองค์การในศตวรรษที่ 21

ในประเด็นคุณลักษณะของผู้นำ ว่าควรมีลักษณะเฉพาะ 6 ลักษณะ คือ

1) ผู้นำต้องมีแรงขับและปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้งานสำเร็จ (Leaders Have Drive) คือ ผู้นำจะต้องมีแรงจูงใจจากภายในตัวเองมากกว่าแรงจูงใจจากภายนอก

2) ผู้นำต้องมีความต้องการที่จะนำ (Leaders Want to Lead) กล่าวคือ ผู้นำจะต้องมีอิทธิพล มีพลังอำนาจมากกว่าผู้ตาม และมีความจริงจัง ชอบเป็นผู้นำมากกว่าการเป็นผู้ตาม

3) ผู้นำต้องมีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม (Leaders Has Honesty and Integrity) คือ ผู้นำต้องเป็นที่ไว้วางใจของผู้ตาม มีความจริงใจ ยุติธรรม และมีใจกว้างต่อผู้ตาม

4) ผู้นำต้องมีการตัดสินใจที่ดี (Leaders Make Good Decision) คือ ผู้นำต้องใช้ความรู้และสติปัญญา ประสบการณ์ และมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจ เพื่อการตัดสินใจถูกต้องเหมาะสม

5) ผู้นำต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง (A Leader Has Self-Confidence) คือ ผู้นำจะต้องเป็นตัวของตัวเอง ไม่เชื่อผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้นำจะต้องใช้เพื่อการตัดสินใจเป็นอย่างมาก

6) ผู้นำต้องรู้เกี่ยวกับวงการด้านธุรกิจ (The Leader Knows the Business) คือ ผู้นำที่ดีต้องรู้ในด้านธุรกิจ การตลาด เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาประกอบในการคิดพิจารณาและตัดสินใจในยุคของการเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อสถานการณ์

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Hart & Quinn (1993, pp.543-575) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) กำหนดวิสัยทัศน์ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องเป็นคนฉลาด มีความคิดก้าวไกลกว่าคนทั่วไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ไปในทางที่ควรจะเป็น

2) กระตุ้นจิตใจ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องกระตุ้นใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นทำงาน ซึ่งการกระตุ้นใจก็ต้องอาศัยปัจจัยใจทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3) นักวิเคราะห์ ผู้นำทางการศึกษาต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหาวิเคราะห์งานแผนงานและโครงการต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติแต่ละวัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้นำทางการศึกษา เพราะปัจจุบันการบริหารทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

4) การวางแผน ผู้นำทางการศึกษาจะต้องวางแผนงานเกี่ยวกับบุคคล วิชาการ อาคาร สถานที่ งบประมาณการเงิน ธุรกิจ การนักเรียน และความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน ยิ่งในปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาจะเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารยังต้องร่วมกับบุคลากรของโรงเรียนและชุมชนในการวางแผนงานโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Hoy and Miskel (2001, p.169) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1) คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ การตัดสินใจ คือ การให้ผู้บริหารตัดสินใจจะทำการหรือละเว้นการกระทำใดๆ เป็นความรู้รับผิดชอบหลักของนักบริหารทุกคน และเป็นกระบวนการที่การตัดสินใจจะได้รับการปฏิบัติกระบวนการตัดสินใจจะไม่มีสิ้นสุดจนกว่าการตัดสินใจจะได้รับการปฏิบัติเป็นที่เรียบร้อย และเป็นกระบวนการเลือกหนทางที่ดีที่สุดไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนเองคาดหวังไว้ ผู้ทำการตัดสินใจจึงต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณาในทุกขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ

2) คุณลักษณะด้านการจูงใจ การจูงใจเป็นความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างมาก โดยมีเงื่อนไขว่าความพยายามนั้นสามารถทำให้เกิดความพึงพอใจแก่บุคคลตามที่ต้องการเพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรต้องการ ความต้องการของบุคคล ความสำเร็จของงาน ความต้องการในพลังอำนาจและคุณงามความดี

3) คุณลักษณะด้านความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง คือ นักพัฒนา นักแก้ปัญหา นักตัดสินใจ นักประนีประนอม นักการทูต นักวางแผน นักปกครอง และนักปราชญ์

4) คุณลักษณะด้านความรู้รับผิดชอบ สภาพทางอารมณ์ของบุคคลที่มีความรู้สึกเสียใจไม่พอใจเมื่อไม่ได้ทำในสิ่งอันควรทำ หรือไม่ได้ละเว้นสิ่งอันควรละเว้น เป็นความรู้สึกด้วยตนเองว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดควรในเชิงศีลธรรม และคุณธรรม ตามสภาพสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ ผู้นำที่ดียอมยินดีรับผิดเมื่อผิดพลาดและเต็มใจรับคำตำหนิขณะเดียวกันเมื่อรับหน้าที่ใดมาแล้ว และเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรมีและประพฤติปฏิบัติ ประกอบด้วย ความกล้าหาญทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกปลอดภัย เมื่อผิดพลาดต้องเต็มใจรับคำตำหนิและต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด

5) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์ เป็นศิลปะและการปฏิบัติในการนำความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มาใช้ในการติดต่อเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ส่วนตัวและส่วนรวม เป็นการติดต่อพูดคุยหรือประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือเพื่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างสงบสุข และเป็นกระบวนการบริหารการครองใจคน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ความร่วมมือร่วมใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้มีความสุขในการทำงาน สามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน โดยการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงาน

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Nadler & Tushman (1980, p.57) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำ ไว้ 3 มิติ ได้แก่

1) การสร้างวิสัยทัศน์ คือ พัฒนาและสื่อสารด้านการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ กำหนดความคาดหวังไว้สูง และสามารถนำผู้อื่นได้ด้วยการเป็นตัวอย่างที่ดี

2) การสร้างแรงจูงใจ คือ การแสดงให้เห็นถึงความทะเยอทะยาน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่น และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จ

3) การมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ แสดงออกถึงการสนับสนุนผู้อื่น แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และแสดงออกถึงความเชื่อมั่นผู้อื่น

คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ Barnard (2009, p.295) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้นำที่ดีควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1) ความมีชีวิตและทนทาน (vitality and undulation) ความมีชีวิตชีวา หมายถึง ความคล่องแคล่วว่องไว ตื่นตัวที่จะรับสถานการณ์อยู่อย่างสม่ำเสมอ ปรับตัวได้ ร่าเริงแจ่มใส มีความทนทาน คือ ความสามารถในการทำงานอย่างต่อเนื่องกันได้โดยไม่ต้องหยุดพัก ทนต่อความยากลำบากได้ หรือไม่แสดงอาการท้อแท้ให้ผู้พบเห็น ความมีชีวิตชีวา ความคล่องตัว ว่องไว ร่าเริงแจ่มใส จะทำให้ผู้นำมีเสน่ห์ถูกใจคน ความทนทาน ทำให้มีโอกาสหาประสบการณ์ได้มากขึ้นเรียนรู้ได้ตลอดเวลาไม่หยุดยั้ง ทำให้เป็นคนทันต่อโลก ทันต่อเหตุการณ์ และทำให้ได้รับความสำเร็จได้ง่าย และความร่วมมือของบุคลากรอื่นขึ้นอยู่กับความจริงของผู้นำในการทำงานเหมือนกัน

2) ความสามารถในการตัดสินใจ (decisiveness) ผู้นำที่ดีต้องตัดสินใจได้เร็ว และเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อมีปัญหาใดๆ เกิดขึ้น การรู้จักตัดสินใจเป็นลักษณะหนึ่งของความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าผู้นำมีความเชื่อมั่นในตนเองก็จะตัดสินใจได้ดี การตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วทำให้การแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที ความล่าช้าไม่ว่าในเชิงตอบรับทำให้เกิดความเสียหายต่องาน และทำให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใต้บังคับบัญชาขุ่นข้องหมองใจ

3) ความสามารถในการจูงใจ (persuasiveness) ความสามารถในการจูงใจนี้ ถ้าผู้นำขาดความสามารถในการจูงใจเสียจะทำงานให้สำเร็จได้ยาก เพราะการดำเนินงานนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากคนหมู่มาก ผู้นำที่มีการจูงใจที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการสนทนาเป็นนักพูด สามารถแสดงปาฐกถาในที่สาธารณะ มีความสามารถในการเขียนบทความ การวางตัวให้ผู้อื่นเลื่อมใส เป็นจุดสนใจคนอื่น รู้จักเอาใจคนได้ถูกจังหวะโดยไม่เสียด่างงาน และมีอารมณ์ขันในที่อันควร มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี ทำให้ผู้อื่นเข้าใจง่ายแสดงความบริสุทธิ์ใจของตนออกมาเพื่อให้ผู้อื่นเห็นได้ชัด

4) ความรับผิดชอบ (responsibility) หมายถึง สภาพของอารมณ์ของบุคคลที่มีความรู้สึกเสียใจ ไม่พอใจ เมื่อไม่ได้ทำในสิ่งที่ต้องการทำหรือทำไม่ได้ รู้จักละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้นเป็นความรู้สึกด้วยตนเอง ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ในเชิงศีลธรรมและคุณธรรมตามสภาพสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อรับหน้าที่ได้มาแล้วจะต้องทำหน้าที่อย่างดีที่สุด โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคมาเกี่ยวข้องความรู้ รับผิดชอบ จึงเป็นลักษณะที่จำเป็นต่อทุกคน

5) ความฉลาด มีไหวพริบ (intellectual capacity) มีมันสมองเฉียบแหลม และเต็มไปด้วยความรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ไม่มีใครอยากได้ผู้นำที่เสียที่แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ความฉลาด มีไหวพริบ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ความฉลาด มีไหวพริบ จะมีได้

ก็ต่อเมื่อผู้นำเป็นคนมีความรู้ดี รู้งาน รู้นโยบายและวัตถุประสงค์ของงานที่แจ่มชัด รู้กระบวนการวิธีการบริหารงาน มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการเป็นผู้รอบรู้และสนใจเรื่องต่างๆ รอบด้าน มีความคิดริเริ่มและที่สำคัญที่สุด คือ การมีร่างกาย จิตใจ และอารมณ์สมบูรณ์ เพราะถ้าร่างกายอ่อนแอจิตใจอ่อนแอ อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่ว่าจะมึระดับสมองหรือเชี่ยวชาญสูงเพียงใด การใช้สมองและเชี่ยวชาญย่อมบกพร่องผิดพลาดได้เสมอ

2.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของภาวะผู้นำกับการบริหารจัดการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของภาวะผู้นำกับการบริหารจัดการศึกษา สามารถบ่งบอกถึงความสำคัญของคุณลักษณะของภาวะผู้นำ ว่ามีความสำคัญต่อผู้นำอย่างไรและบ่งบอกถึงความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการศึกษา ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยศึกษาจากงานวิจัยจำนวนหนึ่ง พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการ ยกตัวอย่างงานวิจัยของ พิสมัย สิมสีพิมพ์ (2552, น.97) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในระดับกลางถึงสูงมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลา ระโหฐาน (2553, น.102) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารการศึกษาและประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันธิดา ผ่านสอน (2555, น.113) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ William Brown & Douglas May (2012, pp.152-156) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงองค์กรและการพัฒนาประสิทธิภาพของการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงบวกเชิงสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลลัพธ์ขององค์กร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำกับผลลัพธ์ขององค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ และโปรแกรมการฝึกอบรมระยะยาวรายปีกับรางวัล ส่งผลให้พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่านักวิชาการมีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่หลากหลายประการ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการหลายๆ ท่าน ได้แก่ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561); Qian Xun 钱逊 (2017); Stogdill (1974); Yukl (2013); Dubrin (2006); Bothwell (1983); Burton W. Kreitton (1991); Trewetha & Newport (1982); Hoy & Miskel (2001) และ Shelly Kirkpatrick (1996) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำ

คุณลักษณะภาวะผู้นำ	นักวิชาการ										ความถี่
	พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561)	Oian Xun 钱逊 (2017)	Stogdill (1974)	Yukt (2013)	Dubrin (2006)	Bothwell (1983)	Burton W. Kreitton (1991)	Trewetha & Newport	Hoy & Miskel (2001)	Shelly Kirkpatrick (1996)	
มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
มีความซื่อสัตย์สุจริต	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	8
มีความรับผิดชอบ	✓	✓	✓					✓			4
มีความเชื่อมั่นในตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	8
มีความพร้อมทางด้านร่างกาย	✓				✓			✓			3
มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ	✓			✓	✓	✓	✓			✓	6
มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓		7
ปกครองโดยธรรม ยึดหลักคุณธรรม	✓	✓		✓			✓				4
มีสัจจะในคำพูด		✓	✓				✓	✓			4
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			✓			✓		✓	✓		4
มีความสามารถในการเข้าสังคม			✓			✓	✓		✓		4
มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ			✓					✓	✓		3
มีความสามารถในการตัดสินใจ			✓			✓	✓		✓		4
สามารถฟังพาได้			✓						✓		2
มีความสามารถในการปรับตัว			✓						✓	✓	3
มีความร่วมมือกับผู้ร่วมงาน			✓			✓		✓	✓		4
มีระดับความมีพลังสูง ทนต่อความเครียด				✓						✓	2
มีแรงจูงใจด้านอำนาจทางสังคม				✓		✓	✓				3
ต้องการได้รับความรักความผูกพัน				✓							1
มีความกระตือรือร้น					✓		✓	✓	✓	✓	5

ตารางที่ 2.1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำ (ต่อ)

คุณลักษณะภาวะผู้นำ	นักวิชาการ									ความถี่	
	พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561)	Oian Xun 钱逊 (2017)	Stogdill (1974)	Yukt (2013)	Dubrin (2006)	Bothwell (1983)	Burton W. Kreiton (1991)	Trewetha & Newport	Hoy & Miskel (2001)		Shelly Kirkpatrick (1996)
มีอารมณ์ขัน					✓				✓		2
มีความกล้าหาญ กล้าพูด กล้าทำ							✓		✓		2
มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม					✓		✓		✓		3
มีความอดทนสูง					✓				✓	✓	3
มีทักษะด้านการวางแผน							✓				1
มีเมตตาจิต								✓			1
มีความเป็นกลาง ไม่เอนเอียง								✓			1
ความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น							✓			✓	2

ผู้วิจัยนำแนวคิดจากนักวิชาการหลายๆ ท่านมาวิเคราะห์และสังเคราะห์หาผลรวมค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป แล้วได้ข้อสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาออกมาเป็น 6 ประการดังนี้

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- 6) มีความกระตือรือร้น

2.3 บริบทของโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

1) โรงเรียนกงลี่จ้งชั้น เป็นโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลและประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 111 ซอยเทอดไท 23 ถนนราชพฤกษ์ แขวงบางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600 บนเนื้อที่ 2 ไร่ 1 งาน 24 ตารางวา (ประมาณ 84.00 x 84.00 เมตร) ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นทางการเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2491 โดยมีนายเม่งซอ แซ่อึ้ง ขอจัดตั้งเป็นเจ้าของและผู้จัดการ มีนายชัยรัตน์ อะหะมาน เป็นครูใหญ่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวิชาภาษาจีนกลางเป็นวิชาเลือก เมื่อ นายเม่งซอ แซ่อึ้ง ถึงแก่กรรม จึงได้ยื่นขอแต่งตั้ง นายกฤษรัตน์ เสงสกุล รักษาการแทน

2) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ก่อตั้งโดย นางจ้อย บ้านถนนสุนทรพิมล ได้มีจิตศรัทธาสรางโรงเรียนถาววัด เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น เมื่อมีที่เรียนโดยสมบุญจึงตั้งชื่อว่า “โรงเรียนประถมวัดสามจีน” ครูเสือ เป็นครูใหญ่คนแรก พ.ศ. 2451 นางสาวละออ หลิมแข่งไถ่ ได้สร้างอาคารเรียนเป็นตึก 2 ชั้น เรียกว่า ตึกท่านเอี่ยม เปิดสอนชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา และกระทรวงธรรมการให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียน มัธยมวัดสามจีน เมื่อ พ.ศ.2969 และ พ.ศ.2482 กระทรวงธรรมการได้ประกาศเปลี่ยนชื่อโรงเรียนมัธยมวัดสามจีน เป็นโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ตามชื่อวัดที่เปลี่ยนเป็นวัดไตรมิตรวิทยาราม โดยมีวิสัยทัศน์ คือ โรงเรียนผู้นำด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน มุ่งจัดการศึกษาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย อักษรย่อ พ.ช. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประเภท/ขนาด โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานที่ตั้ง เลขที่ 182 ซอยสุขุมวิท 62 ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10260

4) โรงเรียนกว้างเจ้า กำเนิดมาจากโรงเรียนกว้างสี่ และโรงเรียนกว้างสี่ แบ่งออกเป็นกว้างสี่ โรงเรียนหว่าเย็ก คือ ต้นกำเนิดของโรงเรียนกว้างเจ้า เมื่อ ค.ศ. 1911 ถึง ค.ศ. 1914 หลังสิ้นราชวงศ์ชิง ประเทศจีนให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะชาวจีนโพ้นทะเล ธุรกิจ และการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ขณะนั้นได้มีชาวจีนกวางตั้งในประเทศไทย คือ นายว็องเจ้งไหล นายฉั่นแกงหว่า นายไหลปากหล่อง นายจี้กวันจี้ ฯลฯ ได้ช่วยกันก่อตั้งโรงเรียนหว่าเย็กขึ้น ภายในคฤหาสน์ของสมาคมกว้างสี่ โดยเปิดการสอนด้วยตำราซำมจีเก็ง และตำราซีซี้นี่ คือ จุดเริ่มต้นของการก่อตั้งแผนกโรงเรียนของสมาคมกว้างสี่

5) โรงเรียนยุพินพัฒนา สถานที่ตั้งโรงเรียน คือ ถนนสุรวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ 022343740 สอนนักเรียนระดับชั้น เตรียมอนุบาล อนุบาลชั้นปีที่1-3 ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3

6) โรงเรียนปัญญาวิทยา โรงเรียนปัญญาวิทยาได้ก่อตั้งโดยคณะบุคคลส่วนใหญ่เป็นพ่อค้าชาวจีน สถานที่ตั้งโรงเรียนคือ ถนนเอกชัย แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร บนเนื้อที่ 1 ไร่ 86 ตารางวา ณ เลขที่ 3 หมู่ 2 ถนนเอกชัยซอย 15 แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150 โทรศัพท์ 02-4162052 เดิมมีชื่อเป็นภาษาจีนว่า “บ้วยฮั่วกฮัก” ได้รับความอนุญาติให้เปิดสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการสอนภาษาจีนกลาง เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2491 โดยเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งได้รับบริจาคต่อมาปี พ.ศ. 2523 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนปัญญาวิทยา” ในปี พ.ศ. 2531 ได้ก่อตั้งมูลนิธิเพื่อการศึกษาโรงเรียนปัญญาวิทยาขึ้นเพื่อเป็นผู้รับใบอนุญาตและบริหาร โดยคณะกรรมการมูลนิธิและคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนทำการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 1-6

7) โรงเรียนโกศลวิทยา สถานที่ตั้งโรงเรียนคือ ซอยเจริญกรุง 57 ถนนเจริญกรุง สมาคมแต่จิวแห่งประเทศไทยเป็นผู้ก่อตั้ง สอนนักเรียนระดับชั้น เตรียมอนุบาล อนุบาลชั้นปีที่1-3 ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3

8) โรงเรียนตรีวิทยา ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2505 ในย่านธุรกิจการค้าของคนไทยเชื้อสายจีน (วงเวียน 22 กรกฎาคม) โดยเป็นโรงเรียนสามัญที่เปิดสอนและให้ความสำคัญในการสอนภาษา และวัฒนธรรมจีน ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 กลุ่มพ่อค้าคนไทยเชื้อสายจีนที่ประสบความสำเร็จในกิจการงานได้เข้าดำเนินกิจการแทนเจ้าของโรงเรียนเดิม โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพดีทัดเทียมกับโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น แต่ไม่ต้องการเก็บค่าเล่าเรียนแพงจนเกินไป เก็บแค่ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการเท่านั้น เพื่อให้ลูกหลานของประชาชนทั่วไปสามารถเล่าเรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพดีได้ ปัจจุบัน โรงเรียนตรีวิทยา ตั้งอยู่ที่ 342/12 ถนนสาธุประดิษฐ์ แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร เปิดสอนในระดับอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 โดยยังคงยึดถือวัตถุประสงค์ให้เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพดี แต่ไม่ต้องการเก็บค่าเล่าเรียนแพงจนเกินไป เก็บแค่ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการเท่านั้น เพื่อให้ลูกหลานของประชาชนทั่วไปสามารถเล่าเรียนในโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพดีได้

9) โรงเรียนจันทะ เป็นสถาบันการศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สอน 3 ภาษา ประกอบด้วย ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ โรงเรียนจันทะเปิดทำการเรียนการสอน เมื่อปี พ.ศ. 2456 โดยชาวฮากกา และ เจ้าอาวาสวัดเล่งเน่ยยี่ ได้เช่าที่ของวัดตึก ซึ่งเป็นตึกแถว 2 ชั้น จำนวน 5 ห้อง จัดตั้งเป็นโรงเรียนในเบื้องต้น มีนักเรียนจำนวนหนึ่งร้อยกว่าคน ในปี พ.ศ. 2457 รัฐบาลเรียกคืนที่วัด พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) เสร็จเยี่ยมโรงเรียน

สอนภาษาจีน จำนวน 4 แห่ง และเลือกใช้ห้องประชุมของโรงเรียนจีนतेอะเป็นสถานที่ให้พระบรมราโชวาทกับคณะกรรมการโรงเรียนสอนภาษาจีนต่างๆ ซึ่งเป็นเกียรติอย่างยิ่ง

10) โรงเรียนประสาธน์ ตั้งอยู่เลขที่ 64 ถนนวรจักร แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เปิดสอนชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปิดสอนภาษาจีนกลางเป็นวิชาเอก โดยมีสมาคมฮกเกี้ยนแห่งประเทศไทย เป็นผู้รับใบอนุญาต นายสั๊ก กอแสงเรือง เป็นผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการ นางสาวเบญจพร อยู่ชูชัยมงคล เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เมื่อปี พ.ศ. 2535 โรงเรียนได้ขยายชั้นเรียนอนุบาลปีที่ 1-3 ทำให้โรงเรียนเปิดการสอน ตั้งแต่อนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนอนุบาล 5 ห้องเรียน มีนักเรียน 147 คน มีนักเรียนรวม 162 คน รวมเป็นนักเรียน 309 คน ใช้ห้องเรียนทั้งหมด 12 ห้อง อุตลักษณ์ของโรงเรียน คือ ใฝ่เรียนรู้ คู่ภาษาจีน 勤奋求学 与 华文并

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและแนวทางในการพัฒนาทักษะทางด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสามารถนำไปใช้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะเฉพาะของผู้นำ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การมีส่วนร่วม การวางแผน การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร 2) คุณลักษณะภาวะผู้นำ ประกอบด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบารมี การคำนึงถึงเอกบุคคล การกระตุ้นให้เกิดการใช้ปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ และ 3) ทักษะของผู้บริหาร ประกอบด้วย ความคิดรวบยอด มนุษยสัมพันธ์ เทคนิควิธีการสอน และความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตและสังคมของมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรมีการพัฒนาต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างทุนมนุษย์ (Human Asset) ขององค์กรสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

ชุมพร งามนตรี (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 2) เปรียบเทียบสภาพการรับรู้และความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้และความคาดหวังของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้และความสามารถในการบริหาร และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาวะผู้นำ 2) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาวะผู้นำ 2) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้ (2.1) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ ของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามประเภทกรรมการทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และด้านวิสัยทัศน์ ส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ ยกเว้น ด้านภาวะผู้นำ ไม่แตกต่างกัน (2.2) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร และผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ และ ด้านวิสัยทัศน์ 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ปรากฏผลดังนี้ ด้านที่มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

ณัฐชนนท์ ธนพประยูร (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 57 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ .42 - .72 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .93 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านมีคุณธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ธนเสฏฐ์ ภาศิริจิรา (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง
จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขต จังหวัด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุษบา คำนนท์ (2559, บทความย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้บริหาร
โรงเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า
1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้าน
บุคลิกภาพ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครู
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการ
ศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พัทยา ทวยเสชา (2558, บทความย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสภาพตำแหน่งและขนาดโรงเรียน
ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้าน
อื่นๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ และด้าน
การติดต่อสื่อสาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2) การเปรียบเทียบความ
คิดเห็นของของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวม
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และด้าน
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 4) ความคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเด็ดขาด และให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่ผู้อื่นได้ 2) ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร ตลอดทั้งชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น 3) ด้านการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) ด้านการสร้างแรงจูงใจ คือ ควรมีการยกย่องและให้คำชมเชยครูอยู่เสมอ 5) ด้านอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ควรใช้เวลาว่างในการทำงานส่วนตัว 6) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้ครูได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดแนวคิดที่สร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน 7) ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อและเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี และ 8) ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ควรมีการสื่อสารให้ครูที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกันได้รับทราบข้อมูลต่างๆ อย่างทั่วถึง

เพียงหทัย แก้วดวงงาม (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=4.48$, $S.D.=0.47$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ($\bar{X}=4.34$, $S.D.=0.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=4.25$, $S.D.=0.40$) 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และ 3) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

ลัดดาวัล พันทะคุ (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

วรรณิ แสงทอง (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเชิงค่า 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเชิงค่า 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเชิงค่า 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบการเป็นผู้นำด้านวิชาการ การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการ และการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร 2) ข้อเสนอแนะ การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเชิงค่า 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านที่มีผู้เสนอแนะการพัฒนาสูงสุด คือ การเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ข้อที่มีการเสนอแนะสูงสุด คือ ผู้บริหารควรศึกษาดูงาน อบรม เรียนรู้และหาประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

วรรณช สุขแก่น (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้าน บุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านความสามารถในการบริหาร และด้านวิชาการ 2) ผลการเปรียบเทียบ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพผู้บริหารและ ครูผู้สอน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านภาวะผู้นำ และด้านความ สามารถในการบริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านวิชาการพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การ ทำงาน 5-10 ปี มีการรับรู้คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพและด้านความสามารถ ในการบริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี มีการรับรู้คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถในการบริหารมากกว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี

ศุภมาส วิสัชนาม (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของ สถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาวตรี ฤทธิกุล (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ตามลำดับ 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ และวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี มีสิ่งที่ควรพัฒนา คือ ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางเป้งควรมีเครื่องแบบของผู้บริหารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่สุภาพเรียบร้อย และมีการพุดจาที่อ่อนหวาน ควรมีการเชิญวิทยากรหรือติดต่อสัมพันธ์ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงให้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนโดยผู้บริหารโรงเรียนวัดบางเป้ง ควรทำงานอย่างมีวินัย เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงควรจัดสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้น่าสนใจในการศึกษาเรียนรู้

เอกพันธ์ ลาเลิศ (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถ 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด

อำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ฮาฟิซ ขานูร์กีซ (2559, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง 2) ศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านการปฏิบัติงานแบบมีเป้าหมาย และด้านความรับผิดชอบและการอุทิศตนต่องาน ส่วนระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ทั้ง 5 ตัวแปร พบว่า ทัศนะของครูผู้สอนที่มีเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทัศนะของครูผู้สอนที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bass (1981) ได้ศึกษาผลงานวิจัยของ Stogdill เกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้บริหาร โดยจำแนกออกเป็นกลุ่มตามผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1) บุคลิกภาพและพฤติกรรมจากผลการวิจัยมากกว่า 15 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกภาพและพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่นๆ ในเรื่องต่อไปนี้เป็น มีเขว่นปัญญาดี มีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรู้ทันสมัย และกว้างขวาง ชอบกิจกรรมและงานสังคม มีมารยาทสังคมดี มีฐานะทางเศรษฐกิจ 2) บุคลิกลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ที่ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยมากกว่า 10 เรื่อง พบว่า ผู้บริหารควรมีบุคลิกลักษณะ ดังนี้ มีความสามารถในการเข้าสังคม รู้จิตวิทยาในการเจรจา มีมารยาทสังคมดี มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ มีความอดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อปัญหาอุปสรรค โดยไม่เสียกำลังใจ รู้หลักและวิธีทำงานมีความเชื่อมั่นในตนเองหมั่นศึกษาหาความรู้ เพื่อเสริมคุณค่าของตนให้เป็นผู้มีความสามารถ มีความเชื่อมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้า ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะในการทำงานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและคิดสิ่งใหม่ๆ เป็นผู้มีความสามารถในการพูดและสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้บริหาร คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการเข้าสังคม มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด มีอารมณ์ขัน มีความร่วมมือกับผู้อื่น และมีความสามารถในทางกีฬา 4) องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นผู้บริหารแยกออกเป็น 5 ประเภท คือ ความสามารถ มีความหมายรวมถึงความสามารถสติปัญญา ความกระตือรือร้น ความสามารถในการพูดความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ ความสำเร็จ ได้แก่ การศึกษาหาความรู้การทำงานและการกีฬา ความรู้รับผิดชอบ ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของคนอื่น ความเพียรพยายาม ความเชื่อมั่นในตัวเองความปรารถนาที่จะทำดีที่สุด สถานะ ได้แก่ สถานะทางสังคมทางการสมรส และการเป็นที่นิยมของคนอื่นสถานการณ์ ได้แก่ ทักษะความต้องการและความสนใจของผู้บริหารตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะบรรลุถึงความสำเร็จ

Fair (2001) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาที่มีประสิทธิผลตามการรับรู้ของ ผู้อำนวยการการศึกษารัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาที่ดีมีประสิทธิผล คือ สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา สามารถเป็นผู้นำในชุมชน เพื่อสร้างวิชาชีพทางสังคม เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง บริหารแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของแต่ละบุคคล

Hallinger (2003, pp.329-352) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมหรือประสิทธิผลของรูปแบบภาวะผู้นำโดยเชื่อมโยงกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และบริบทท้องถิ่นของโรงเรียน และภาวะผู้นำทั้งสองแบบนี้ยังมีการพัฒนาในการตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของโรงเรียนในบริบทของการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก

Magunson (2006, p.95) ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยจำแนกคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 2 ลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านส่วนตัว และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ สรุปคุณลักษณะทั้งสองด้านได้ดังนี้ 1) คุณลักษณะส่วนตัว มีดังนี้ ความยุติธรรมและมีวิจารณ์ญาณ ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี ความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เป็นผู้ใช้สติไม่ใช้อารมณ์ ความจริงใจ ความเป็นมิตร อารมณ์ขัน ใจกว้างและเปิดเผย ความเสมอต้นเสมอปลาย ความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรผู้อื่น 2) คุณลักษณะด้านวิชาชีพมีดังนี้ ความสามารถในการติดต่อประสานงานและเข้ากับผู้อื่นได้ดี ความรู้ความสามารถในวิชาการบริหารเป็นอย่างดี ความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้อื่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี การตัดสินใจ

ความสามารถในการยอมรับในการปฏิบัติงานของผู้อื่น ความสนใจในบุคคลอื่นๆ ความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบ การรู้จักใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม

McCarty (1998, pp.14-17) ได้ทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้นำในทางที่ดีขึ้น พบว่า บุคลิกลักษณะของผู้นำมีส่วนสำคัญต่ออาชีพทางการศึกษา ผู้หญิงเป็นผู้นำที่มีความอ่อนโยน โอนอ่อนผ่อนตาม และให้ความร่วมมือกับผู้ที่บังคับบัญชาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในองค์กรเป็นศูนย์รวมของกระบวนการตัดสินใจ

Neubert (1998, p.96) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะทั่วไปของผู้นำที่เห็นได้ชัดในการทำงานเป็นกลุ่มๆ สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ผู้นำต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลในกลุ่มอื่น เป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม มีความสุขุมรอบคอบ สื่อตรงต่อหน้าที่ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ยอมรับในความรู้ ความสามารถของคนอื่น สามารถประสานงานได้ดี และรู้จักข้อบกพร่องของตนเองแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น

Wahlstrom & Louis (2008, pp.458-495) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำหลัก พบว่า ภาวะผู้นำของครูใหญ่เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเรียน และสร้างความร่วมมือด้านอาชีพกับชุมชน ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ส่งเสริมและการเน้นการเรียนการสอนแบบปฏิบัติโดยร่วมมือกับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะผู้นำในองค์กรทุกองค์การ รวมทั้งในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำ บุคคลใดจะเป็นผู้นำในอนาคตได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ เพราะผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดี จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จ คุณลักษณะดังกล่าว คือ มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ และมีความกระตือรือร้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงเพื่อนำไปพัฒนาการบริหารองค์การต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนจีนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 200 คน

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้ศึกษาแนวคิดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการหลายๆ ท่าน ได้แก่ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561); Qian Xun 钱逊 (2017); Stogdill (1974); Yukl (2013); Dubrin (2006); Bothwell (1983); Burton W. Kreitton (1991); Trewetha & Newport (1982); Hoy & Miskel (2001) และ Shelly Kirkpatrick (1996) โดยการใช้การสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จึงได้ตัวแปรที่จะศึกษาประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- (1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- (2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- (3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- (4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- (5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- (6) มีความกระตือรือร้น

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ Likert (1976, p.247) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรทุกตัว ตามกรอบแนวคิด และขอบเขตของการวิจัย

ขั้นที่ 3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : index of item-objective congruence) กำหนดเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 ให้คะแนน 0 ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 ให้คะแนน -1 ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
 โดยใช้สูตรค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจินเอกชน ประกอบด้วย องค์กรประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- 6) มีความกระตือรือร้น

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้งฉบับเป็นครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับประชากร

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

(5.1) ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อจัดทำหนังสือราชการขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนจิน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

(5.2) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากโรงเรียนในสังกัด ครูผู้สอนในสถานศึกษา โรงเรียนจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 200 คน คิดเป็นร้อยละ 100

(5.3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูลและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(6.1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล

(6.2) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

(6.2.1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ โดยใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

(6.2.2) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาแล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการ ดังนี้

(7.1) นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check list) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

(7.2) นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ แล้วนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย μ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2555, น.27)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

(7.3) วิเคราะห์ข้อมูล คุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนใน กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เอกชนในกรุงเทพมหานคร มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการเลือก เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสม และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจีนในกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการ บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 6 คน

2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้ศึกษาแนวคิดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จากนักวิชาการหลายๆ ท่าน ได้แก่ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2561); Qian Xun 钱迺 (2017); Stogdill (1974); Yukl (2013); Dubrin (2006); Bothwell (1983); Burton W. Kreitton (1991); Trewetha & Newport (1982); Hoy & Miskel (2001) และ Shelly Kirkpatrick (1996) โดยใช้การสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จึงได้ตัวแปรที่จะศึกษาประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- 6) มีความกระตือรือร้น

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 คน

4) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล นำหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและข้อเสนอแนะ และสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูล หาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

5) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ โดยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามลำดับ ดังนี้

(5.1) ผู้วิจัยนำหนังสือราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

(5.2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนในกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 6 คน

(5.3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

6) การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้ได้ผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

N แทน ประชากร

μ แทน ค่าเฉลี่ย

σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จากการสังเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการทางการศึกษา และการสัมภาษณ์ เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประเภทครูที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	47	23.5
	หญิง	153	76.5
	รวม	200	100.0
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	170	85.0
	ปริญญาโท	30	15.0
	ปริญญาเอก	0	0.0
	รวม	200	100.0
ประสบการณ์การทำงาน	ไม่เกิน 5 ปี	111	55.5
	6-10 ปี	56	28
	11-15 ปี	30	15
	16-20 ปี	0	0
	21 ปี ขึ้นไป	3	1.5
	รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5

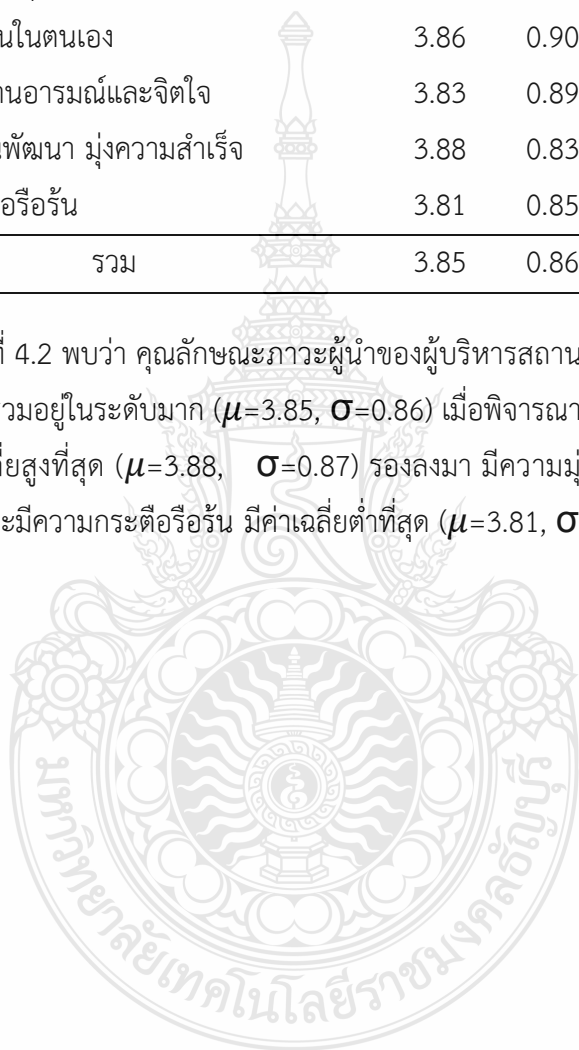
ตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2 - 4.9

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อที่	คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	N = 200			
		μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1.	มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด	3.84	0.87	มาก	4
2.	มีความซื่อสัตย์สุจริต	3.88	0.87	มาก	1
3.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.86	0.90	มาก	3
4.	มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ	3.83	0.89	มาก	5
5.	มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ	3.88	0.83	มาก	2
6.	มีความกระตือรือร้น	3.81	0.85	มาก	6
รวม		3.85	0.86	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$, $\sigma=0.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.88$, $\sigma=0.87$) รองลงมา มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ ($\mu=3.88$, $\sigma=0.83$) และมีความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.81$, $\sigma=0.85$)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด

ข้อที่	ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา	3.77	0.89	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เป็นผู้รอบรู้ด้านวิชาการ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ	3.89	0.91	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน	3.90	0.87	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์การวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา	3.80	0.89	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีเชี่ยวชาญ ไหวพริบและปฏิภาณดี	3.79	0.87	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน สามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ที่ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์	3.91	0.82	มาก
รวม		3.84	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.84$, $\sigma=0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.91$, $\sigma=0.82$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน ($\mu=3.90$, $\sigma=0.87$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.77$, $\sigma=0.89$)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อที่	ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอินเอียงฝักใฝ่ฝ่ายใด	3.86	0.89	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม	3.90	0.89	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา	3.91	0.83	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ถูกต้อง	3.88	0.91	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต	3.85	0.87	มาก
รวม		3.88	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.88$, $\sigma=0.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.91$, $\sigma=0.83$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม ($\mu=3.90$, $\sigma=0.83$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.85$, $\sigma=0.87$)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน	3.88	0.89	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความมั่นใจในความเป็นผู้บังคับการ	3.87	0.92	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน กล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ	3.78	0.91	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง	3.86	0.92	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถชักจูงบุคลากรในสถานศึกษาให้เชื่อถือในการตัดสินใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน	3.91	0.88	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.88	0.89	มาก
รวม		3.86	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.86$, $\sigma=0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถชักจูงบุคลากรในสถานศึกษาให้เชื่อถือในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.91$, $\sigma=0.88$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน ($\mu=3.88$, $\sigma=0.89$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.78$, $\sigma=0.91$)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ

ข้อที่	ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก	3.87	0.89	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ ฉุนเฉียว	3.82	0.91	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้น ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมตามแต่สถานการณ์	3.81	0.87	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.78	0.90	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความโอปอ้อมอารี เห็นอกเห็นใจบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา	3.82	0.88	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีน้ำใจและช่วยเหลือบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและครูในสถานศึกษา	3.88	0.90	มาก
รวม		3.83	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.83$, $\sigma=0.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีน้ำใจและช่วยเหลือบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.88$, $\sigma=0.90$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก ($\mu=3.87$, $\sigma=0.89$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.78$, $\sigma=0.90$)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ

ข้อที่	ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะ ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดยไม่หวั่น กับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา	3.91	0.87	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนตั้งใจแน่วแน่ในการพัฒนางาน ในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองและของบุคลากรในสถานศึกษา	3.88	0.86	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งสร้างความสำเร็จในการ พัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย	3.94	0.84	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนา บุคลากรได้อย่างเหมาะสม	3.85	0.80	มาก
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสูงสุด	3.88	0.83	มาก
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนใน สถานศึกษาตาม พรบ.การศึกษา	3.86	0.83	มาก
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน และมุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็น พลเมืองโลก	3.91	0.83	มาก
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น จนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.88	0.81	มาก
รวม		3.88	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.88$, $\sigma=0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งสร้างความสำเร็จในการพัฒนา สถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.94$, $\sigma=0.84$) รองลงมา ผู้บริหารสถาน ศึกษาโรงเรียนจีนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดยไม่หวั่น กับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา ($\mu=3.91$, $\sigma=0.87$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุนการจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.85$, $\sigma=0.80$)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น

ข้อที่	ด้านมีความกระตือรือร้น	ค่าสถิติ		
		μ	σ	แปลผล
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกที่บ่งบอกถึงความกระตือรือร้น เพียรพยายามต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	3.86	0.82	มาก
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนรักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร	3.84	0.84	มาก
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้มีความอดุสาหะ ไม่ทอดทิ้งธุระงานในหน้าที่รับผิดชอบ	3.81	0.88	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม	3.76	0.86	มาก
รวม		3.81	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.81$, $\sigma=0.85$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกที่บ่งบอกถึงความกระตือรือร้น เพียรพยายามต่อ การปฏิบัติงานในหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu=3.86$, $\sigma=0.82$) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน รักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร ($\mu=3.84$, $\sigma=0.84$) และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนา สถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.76$, $\sigma=0.86$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ท่าน สามารถสรุปแนวทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนบริหารงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง พัฒนาสถานศึกษาไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถวางแผนและมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน กำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานที่ชัดเจน
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนฝึกการวิเคราะห์ข้อมูลให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและรู้ว่าต้องตอบคำถามใด เพื่อดึงคุณค่าที่เหมาะสมจากข้อมูลที่มีให้โรงเรียน

จากตารางที่ 4.9 สามารถสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและวางแผนงาน มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ เปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต สามารถบริหารงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง พัฒนาสถานศึกษาไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ สามารถวางแผนและมี

แนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน กำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานที่ชัดเจน มุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน
		เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้กับครูผู้สอน และนักเรียนถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความซื่อสัตย์สุจริต ความจริงใจ ความตรงไปตรงมา พร้อมด้วยความประพฤติตรง ตลอดจนการงดเว้นการโกหก การคดโกง
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความจริงใจ สุจริต ตั้งมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีหิริโอตตัปปะ เกรงกลัวและละอายในการกระทำผิด และปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนงดเว้นการคอร์รัปชัน การติดสินบน การคดโกง
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ต้องมีสัจจะ มีความเป็นธรรม มีใจเป็นกลาง ไม่มีอคติหรือลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใด
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความประพฤติตรงต่อเวลาต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ไม่มีความลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รู้หน้าที่การงานของตนเอง ปฏิบัติเต็มกำลังความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

จากตารางที่ 4.10 สามารถสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต ยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้กับครูผู้สอน และนักเรียนถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น จะช่วยให้ชีวิตดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความจริงใจสุจริต ตั้งมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีหิริโอตตัปปะ เกรงกลัวและละอายในการกระทำผิด และปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตรงไปตรงต่อหน้าที่ และต่อ

วิชาชีพ มีความจริงใจ ไม่มีความลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รู้หน้าที่การงานของตนเอง ปฏิบัติเต็มกำลังความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน	กล้าพูด	กล้าคิด	กล้าเสี่ยง	และกล้าที่จะลงมือทำ	เพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความรู้ความสามารถอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ทำงานได้ตลอดรอดฝั่ง ยังมีปัญหาและอุปสรรคอีกมากที่นึกไม่ถึง รวมทั้งความล้มเหลว โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นที่บั่นทอนความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตน					
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล่าวว่า สิ่งที่เราต้องการเพิ่มขึ้นไปกว่าความรู้ความสามารถ คือ การเคารพและเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อพูดว่าการเคารพในตนเองเป็นหัวใจของความเชื่อมั่น บางคนจึงอาจคิดว่า เพียงมีความมุ่งมั่นและคิดเชิงบวก เชื่อในคุณค่าของตน เพียงแค่นี้ก็จะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้นมาได้แล้ว ที่ว่ามานี้ก็มีส่วนถูกอยู่ แต่ความเชื่อเช่นนั้นเป็นความเชื่อที่ไม่มีสิ่งใดรับรองได้ว่าจะประสบความสำเร็จ เราจึงต้องการทั้งความรู้ความสามารถและการเคารพในคุณค่าของตนประกอบกันเข้าเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง					
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ กล้าพูดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง					
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าทำ คือ การทำทนายตัวเองให้เริ่มต้นสิ่งใหม่ๆ ใช้ความคิดพลาดเป็นบทเรียน เพื่อเดินต่อไป					
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอาชนะความกลัว คือ กล้าลงมือทำในสิ่งที่คุณกลัว เพราะความกลัวเป็นจินตนาการ หากเราลงมือทำก็เท่ากับเผชิญกับข้อเท็จจริงที่จะเกิดขึ้น จุดที่เราให้ความสำคัญก็จะไปอยู่ที่ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำ จินตนาการที่เราคิดไว้ก็จะหายไปเอง ความกล้าหาญ คือ คุณสามารถปฏิบัติต่อไปได้ถึงแม้ว่าคุณจะกลัวเรื่องนั้นก็ตาม					
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ					

จากตารางที่ 4.11 สามารถสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความเป็นผู้นำ เคารพและเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่นและคิดเชิงบวก ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีทั้ง ความรู้ ความสามารถ และการเคารพในคุณค่าของตนประกอบกันเข้าเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนอาศัยความรู้ทางมนุษยสัมพันธ์นำมาสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน ให้ออกาสผู้ร่วมงานร่วมแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง มีสวัสดิการดี จะเป็นผลให้เกิดความศรัทธาและความพึงพอใจเกิดขึ้น
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนดูแลตัวเองจากภายในสู่ภายนอก ด้วยการมีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส มีความสุข เรียกว่าง่าย ๆ ว่าหลุดจากภายในนั่นเอง รวมทั้งการดูแลตัวเองจากภายนอก เช่น การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนฝึกการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ในด้านบวก
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีสติสัมปชัญญะในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ว่าจะทำการใดๆ ก็ตาม

จากตารางที่ 4.12 สามารถสรุป คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ทางมนุษยสัมพันธ์นำมาสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน ให้ออกาสผู้ร่วมงานร่วมแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ร่วมทำกิจกรรม ให้เกียรติกัน

รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีความยุติธรรมให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง มีสวัสดิการดี จะเป็นผลให้เกิดความศรัทธาและความพึงพอใจเกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ว่าจะทำการใดๆ ก็ตาม

ตารางที่ 4.13 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ มุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ มุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม ต้องเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อทำงานผิดพลาดเต็มใจรับคำแนะนำ
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ นำผลการประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาใช้วางแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาใหม่
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม จะส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จและได้ผลที่ดี ทำให้ได้ประสบการณ์ในการบริหารมากขึ้น ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงตรง เป็นสิ่งที่น่ากลัว เป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องเอาชนะ เราสามารถเอาชนะความเที่ยงตรงได้ด้วยวิริยะ
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ วิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปัญหา แล้วหาวิธีการพัฒนาให้โรงเรียนให้เกิดความสำเร็จในทุกๆ ด้าน
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะ มีความอดทนมุ่งมั่นในการทำงาน จะทำให้เราเป็นที่รักของคนอื่น คนขยันจะเป็นผู้สร้างประโยชน์ได้มาก ความขยัน อดทน มุ่งมั่น ใจสู้ จึงเป็นคุณธรรมสำคัญที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตนเอง

จากตารางที่ 4.13 สามารถสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทรมีสติสัมปชัญญะในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อทำงานผิดพลาดเต็มใจรับคำแนะนำ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เช่น การนำผลการประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาไปวางแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาใหม่ ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว และให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม จะส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จและได้ผลที่ดี ทำให้ได้ประสบการณ์ในการบริหารมากขึ้น ความเกียจคร้านเป็นสิ่งที่น่ากลัว เป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องเอาชนะ เราสามารถเอาชนะความเกียจคร้านได้ด้วยวิริยะ ด้วยจิตริเริ่มที่จะทำในสิ่งที่ควรทำ ด้วยความเพียรพยายาม ด้วยความอดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานต่างๆ ถ้าเราไม่ขยัน ไม่มุ่งมั่นในการทำงาน สิ่งที่ดีได้จากชีวิตจะไม่เกิด ความอดทน มุ่งมั่นในการทำงาน จะทำให้เราเป็นที่รักของคนอื่น คนขยันจะเป็นผู้สร้างประโยชน์ได้มาก ความขยัน อดทน มุ่งมั่น ใจสู้ จึงเป็นคุณธรรมสำคัญที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตนเอง

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม
1		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ความกระตือรือร้นเป็นบุคลิกภาพที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อมั่นในการบริหารงาน
2		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้น เพราะความกระตือรือร้นถือเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่จะต้อง มี เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ส่งผลต่อภาวะด้านจิตใจที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้มีการลงมือทำ สร้างความตื่นตัว
3		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เรียนรู้สิ่งใหม่ ทบทวนความรู้เก่า เพื่อพัฒนาตนเอง รวมไปถึงพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
4		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกภาพของความกระตือรือร้นที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน เช่น มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว มีสายตาเป็นประกายของความอยากรู้อยากเห็น และอยากให้งานประสบผลสำเร็จ มีน้ำเสียงที่แจ่มชัด สามารถถ่ายทอดได้ชัดเจน

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลการสัมภาษณ์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น (ต่อ)

คนที่	ประเด็น	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม
5		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้น เพราะความกระตือรือร้นเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของความเพียร เป็นคุณสมบัติที่มาคู่กับความเพียร คนที่มีความกระตือรือร้น คือ คนที่มีความเพียรนั่นเอง เป็นคนที่มีความรักก้าวหน้า และรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ได้ดีที่สุด
6		ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีพลังที่สามารถดึงดูดให้ครูและบุคลากรที่อยู่รอบข้างเกิดความกระตือรือร้นตามไปด้วย การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้าจึงส่งผลให้มีความขยัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความมุ่งมั่น พร้อมทั้งจะดำเนินงานทุกอย่างให้สำเร็จด้วยดี

จากตารางที่ 4.14 สามารถสรุปคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น ได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ความกระตือรือร้นเป็นบุคลิกภาพที่ช่วยสร้างเสริมให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และยังช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษามีความกระตือรือร้นเช่นเดียวกัน ถือเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่จะต้องมี เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างส่งผลต่อภาวะด้านจิตใจที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้มีการลงมือทำ สร้างความตื่นตัว ความสนุกสนาน และความสามัคคี ซึ่งบุคลิกภาพของความกระตือรือร้นที่สังเกตได้ชัดเจน เช่น มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว มีสายตาเป็นประกายของความอยากรู้อยากเห็น และอยากให้งานประสบความสำเร็จ มีน้ำเสียงที่แจ่มชัด สามารถถ่ายทอดได้ชัดเจน และมีพลังที่สามารถดึงดูดให้ครูและบุคลากรที่อยู่รอบข้างเกิดความกระตือรือร้นตามไปด้วย การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้า จึงส่งผลให้มีความขยัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความมุ่งมั่น พร้อมทั้งจะดำเนินงานทุกอย่างให้สำเร็จด้วยดี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

5.1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 ระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ และมีความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความประพฤติตรงทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนจีนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงจัง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถชักจูงบุคลากรในสถานศึกษาให้เชื่อถือในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีน้ำใจและช่วยเหลือบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

6) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งสร้างความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดยไม่หวั่นกับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7) คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกภาพที่บ่งบอกถึงความกระตือรือร้น เพียรพยายามต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนรักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.1.3 ผลการวิเคราะห์

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ท่าน สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและวางแผนงาน มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ เปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคต สามารถบริหารงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง พัฒนาสถานศึกษาไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีการไตร่ตรองก่อนการตัดสินใจ สามารถวางแผน และมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน กำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานที่ชัดเจน มุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

2) มีความซื่อสัตย์สุจริต

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต ยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้กับครูผู้สอน และนักเรียนถือปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ที่จะช่วยให้ชีวิตดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยต้องเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความจริงใจสุจริต ตั้งมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีหิริโอตตัปปะ เกรงกลัวและละอายในการกระทำผิด และปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา

3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน กล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำ เพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความเป็นผู้นำ เคารพและเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมุ่งมั่นและคิดเชิงบวก ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ และการเคารพในคุณค่าของตนประกอบกันเข้าเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง

4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ทางมนุษยสัมพันธ์นำมาสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน ให้โอกาสผู้ร่วมงานร่วมแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ร่วมทำกิจกรรมให้เกียรติกกัน มีความยุติธรรม ให้ความสำคัญแก่ผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง มีสวัสดิการดี ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความศรัทธาและความพึงพอใจแก่ผู้ร่วมงาน

5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อทำงานผิดพลาดเต็มใจรับคำแนะนำ ยอมรับฟังข้อเสนอแนะ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เช่น การนำผลการประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาไปวางแผนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีการศึกษาใหม่ ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว และให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม จะส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จและได้ผลที่ดี ทำให้ได้ประสบการณ์ในการบริหารมากขึ้น ความเกียจคร้านเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องเอาชนะ จึงควรเอาชนะความเกียจคร้านได้ด้วยวิริยะ ด้วยจิตริเริ่มที่จะทำในสิ่งที่ควรทำ ด้วยความเพียรพยายาม ด้วยมีความอดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานต่างๆ

6) มีความกระตือรือร้น

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ความกระตือรือร้นเป็นบุคลิกภาพที่ช่วยสร้างเสริมให้ผู้บริหารได้รับความเชื่อมั่นในการบริหารงาน และยังช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษามีความกระตือรือร้นเช่นเดียวกัน ถือเป็นคุณสมบัติของผู้นำที่จะต้อง มี เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่าง que ส่งผลต่อภาวะด้านจิตใจที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้มีการลงมือทำ สร้างความตื่นตัว ความสนุกสนาน และความสามัคคี การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้า จึงส่งผลให้มีความขยัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความมุ่งมั่น พร้อมทั้งจะดำเนินงานทุกอย่างให้สำเร็จด้วยดี

5.2 การอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

5.2.1 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน รอบรู้ ด้านวิชาการ เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ ทุกลักษณะงาน มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางนโยบายและ

แผนงาน มีความสามารถในการบูรณาการสิ่งต่างๆ สามารถพัฒนาตนเองและให้ความรู้ บริหารจัดการ การศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาด้วยการใช้ทักษะหลายด้าน เข้าใจความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของครู สามารถมอบหมายงานโดยพิจารณาจุดเด่นจุดด้อยของครูได้เป็นอย่างดี สามารถเผชิญกับปัญหาได้ ทุกสถานการณ์และพร้อมตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ และกำหนดเป็นนโยบายระยะยาวได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Bass (1990, pp.80-81) ได้เสนอ คุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ทางด้านสติปัญญา ได้แก่ การมีไหวพริบ ปฏิภาณดี มีความ รอบคอบ มีเหตุผล มีความรู้ ความเด็ดขาดและความราบรื่นในการใช้ความคิด ตลอดจนการตัดสินใจ สอดคล้องกับแนวความคิดของ Stogdill (1974, p.46) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำที่ช่วยให้กลุ่มสามารถ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายต้องประกอบไปด้วย ความเฉลียวฉลาด ความเข้าใจงาน ความริเริ่มและ มุ่งมั่นในการแก้ปัญหา เป็นต้น สอดคล้องกับแนวความคิดของ Nadler & Tushman (1980, p.57) ที่กล่าวว่า ความฉลาด มีไหวพริบ (Intellectual Capacity) มีมันสมองเฉียบแหลม และเต็มไปด้วยความรู้ ทัณฑ์โลก ทัณฑ์เหตุการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ไม่มีใครอยากได้ผู้นำที่เสียที่แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Grogan, Margaret & Andrews (2002, pp.233-256) ศึกษาการเตรียม ความพร้อมและพัฒนาอาชีพ พบว่า อาจารย์ใหญ่ต้องเป็นผู้ดูแลหลัก และมีทักษะ มีความรู้ และ ประสบการณ์ในการเขียนหลักสูตร เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรจะต้องสะท้อนให้ เห็นถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน โปรแกรมจะต้องเตรียมการสะท้อนสิ่งที่เราได้เรียนรู้จากความ พยายามปรับปรุงโรงเรียนขนาดใหญ่ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ Barnard (2009, p.295) ได้ให้ ความเห็นเกี่ยวกับผู้นำที่ดี ควรมีความฉลาด มีไหวพริบ (Intellectual Capacity) มีมันสมองเฉียบแหลม และเต็มไปด้วยความรู้ทัณฑ์โลก ทัณฑ์เหตุการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ไม่มีใครอยากได้ผู้นำที่ เสียที่แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ ความฉลาด มีไหวพริบ เป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ความฉลาด มีไหวพริบ จะมีได้ก็ต่อเมื่อผู้นำเป็นคนมีความรู้ดี รู้งาน รู้นโยบายและวัตถุประสงค์ของงานที่แจ่มชัด รู้กระบวนการ วิธีการบริหารงาน มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการเป็นผู้รอบรู้และสนใจเรื่องต่างๆ รอบด้าน มีความ คิดริเริ่ม และที่สำคัญที่สุด คือ การมีร่างกาย จิตใจ และอารมณ์สมบูรณ์ เพราะถ้าร่างกายอ่อนแอ จิตใจ อ่อนแอ อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่ว่าจะมึระดับสมองหรือเชี่ยวชาญสูงเพียงใด การใช้สมองและเชี่ยวชาญ ย่อมบกพร่องผิดพลาดได้เสมอ

5.2.2 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเคารพในวิชาชีพของการ บริหารและมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ไม่ทำความเสื่อมเสีย สามารถกำหนดหน้าที่ให้บุคลากรใน สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ตรงตามความสามารถ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของบุคลากรแต่ละกลุ่มงานอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ไม่ละทิ้งงานแม้จะมีอุปสรรคมาเกี่ยวข้อง ตรงไปตรงมา แสดงความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ยินดียอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อทำงานผิดพลาดเต็มใจรับคำแนะนำ เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง เอาใจใส่ต่อปัญหาของครู นักเรียน ชุมชน และการให้บริการต่างๆ ของโรงเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไขปัญหา ตระหนักในสิทธิหน้าที่ รวมถึงความสำนึกของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน สามารถจัดพฤติกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Hoy and Miskel (2001, p.169) กล่าวว่า คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ คือ เป็นความรู้สึกด้วยตนเองว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดควรในเชิงศีลธรรม และคุณธรรมตามสภาพสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ ผู้นำที่ดีย่อมยินดีรับผิดชอบเมื่อผิดพลาดและเต็มใจรับคำตำหนิขณะเดียวกันเมื่อรับหน้าที่ใดมาแล้ว และเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรมีและประพฤติปฏิบัติประกอบด้วย ความกล้าหาญทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกปลอดภัย เมื่อผิดพลาดต้องเต็มใจรับคำตำหนิและต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Qian Xun 钱逊 (2017) ที่กล่าวว่า คำสอนของขงจื้อคือ คนที่รู้จักละอายในคำพูดและการกระทำของตน เมื่อถูกส่งไปสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับแคว้นอื่นก็สามารถทำสำเร็จอย่างสมบูรณ์ คนเช่นนี้คือ ลีอู๋ ควรเป็นคนที่พูดจา มีสติจะ คำพูดต้องสัตย์ การกระทำเห็นผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ เชลลีย์ เคิร์กแพทริก และ เอ็ดวิน ล็อก (Shelly Kirkpatrick and Edwin Locke, 1996) ที่อธิบายว่า ผู้นำที่มีความซื่อสัตย์และยึดถือหลักคุณธรรม (Honesty and Integrity) เป็นผู้นำที่ผู้อื่นให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ เพราะเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูดกับการกระทำ มีความจริงใจ ไม่หลอกลวง มีความโปร่งใส จนบุคคลอื่นๆ สามารถทำนายพฤติกรรมได้ล่วงหน้า

5.2.3 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความเชื่อมั่นในตนเอง จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร กล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความเป็นผู้นำ เคารพและเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ และการเคารพในคุณค่าของตนประกอบกันเข้าเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บริหารที่เชื่อมั่นในตนเองจะมีแนวทางในกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน นำกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้องมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของสถานศึกษา มีทักษะและมีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี สามารถตัดสินใจจากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว มีการประเมินทางเลือกด้วยวิธีที่หลากหลาย สามารถเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการปฏิบัติงาน ตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วอย่างมั่นใจ โดยไม่เกิดข้อผิดพลาด แก้ไขปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับเวลา โอกาส ศักยภาพ และความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกรณ์ จงวิศาล

(2557, น.207) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ DuBrin (2006) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ ที่เน้นในเรื่อง การมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) อย่างแท้จริงและเหมาะสมของผู้นำมี ลักษณะเด่นหรือมีความโดดเด่นแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ ผู้นำที่เก่งจะมีความมั่นใจที่จะแสดงออกอย่าง เหมาะสม ทั้งในการแสดงความรู้สึกความคิดเห็น ทศนคติ และมีการแสดงออกอย่างมั่นใจ สามารถ กำหนดยุทธวิธีการตัดสินใจตามความเหมาะสมของแต่ละสถานการณ์ ใช้สติปัญญา หลักวิชา มีการนำข้อมูล สารสนเทศมาช่วยการตัดสินใจ ตระหนักถึงปัญหาจนนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สามารถพิจารณา เกณฑ์ต่างๆ ด้วยความละเอียดรอบคอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Shelly Kirkpatrick and Edwin Locke (1996) ที่กล่าวว่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) ผู้นำควรเป็นคนที่มีความมั่นใจ ในขีดความสามารถของตนเอง และมีความเชื่อมั่นไว้วางใจในตนเอง สามารถชักจูงผู้ตามให้เชื่อถือในการ ตัดสินใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่เป้าหมาย และสอดคล้องกับแนวคิดของ Ghiselli (1971, pp.39-94) ได้อธิบายว่า ความมั่นใจในตัวเอง (Self-assurance) หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลรับรู้ตนเองว่ามี ประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา การตัดสินใจถูกต้อง และเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถพอที่จะ ต่อสู้กับปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้

5.2.4 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทนบุรีศรีนครนิคม กรุงเทพมหานคร ด้านมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจันทนบุรีศรีนครนิคม กรุงเทพมหานคร มีวุฒิภาวะควบคุมอารมณ์ได้ดี สามารถให้ คำปรึกษา แนะนำในด้านต่างๆ แก่ครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา เข้าใจและแสดงออกถึงความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและครูในสถานศึกษา ใส่ใจในเรื่องหน้าที่การทำงานของเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้สร้างความสามัคคีให้เกิดใน หน่วยงาน ให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน และยกย่องให้เกียรติ มุ่งให้เกิดความเข้าใจที่ดี ต่อกัน มีความร่วมมือประสานงานกันในการดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเปิดโอกาส ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ เพื่อให้บรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (2013) กล่าวว่า ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะหลายๆ อย่าง หนึ่งในนั้น คือ การมีวุฒิภาวะด้านอารมณ์ เป็นผู้ที่มีความ มีพลังสูงและอดทนต่อความเครียดได้ดี สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้และแสดงออกอย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fair (2001) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาที่มีประสิทธิผลตามการรับรู้ของ ผู้อำนวยการการศึกษารัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาที่ดีมีประสิทธิผล คือ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถสร้าง บรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา บริหารแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

5.2.5 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งมั่นที่จะประสบผลสำเร็จในหน้าที่ การบริหารสถานศึกษา และได้รับการยอมรับจากผู้อื่น เต็มใจที่จะใช้ความพยายามในการกระตุ้น หรือ ผลักดันให้ครูครูปฏิบัติภาระหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ทุ่มเทความพยายามในการปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมาย เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและแสดงความคิดเห็น ร่วมกันในการปฏิบัติงาน สามารถควบคุมการปฏิบัติงานโดยยึดหลักตามนโยบายและหลักการ มอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของครู มีการสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรมและสัมมนา ให้เกียรติยกย่อง มีสัมพันธ์ภาพที่ดี เสริมสร้างสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Dessler (1998, p.78) กล่าวถึงการเป็นผู้นำบุคคลและองค์การในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นคุณลักษณะของผู้นำควร ต้องมีแรงขับและปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้งานสำเร็จ (Leaders Have Drive) คือ ผู้นำจะต้องมี แรงจูงใจจากภายในตัวเองมากกว่าแรงจูงใจจากภายนอก คุณลักษณะของผู้บริหาร และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พัทยา ทวยเสชา (2558) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละ ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเด็ดขาด และให้คำปรึกษา ด้านวิชาการแก่ผู้อื่นได้ 2) ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรตลอดทั้งชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น 3) ด้านการตัดสินใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) ด้านการสร้างแรงจูงใจ คือ ควรมีการยกย่องและให้คำชมเชยครูอยู่เสมอ 5) ด้านอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงาน คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาไม่ควรใช้เวลาว่างในการทำงานส่วนตัว 6) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรจัดให้ครูได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดแนวคิดที่สร้างสรรค์ในการ ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน 7) ด้านการแสวงหาความรู้ใหม่ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อ และเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี และ 8) ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ควรมีการสื่อสารให้ครูที่อยู่ในโรงเรียน เดียวกันได้รับทราบข้อมูลต่างๆ อย่างทั่วถึง

5.2.6 คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านมีความกระตือรือร้น จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใฝ่รู้ ใฝ่ใจในการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ ทันท่วงที ทันท่วงที เหตุการณ์ สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม มีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์

เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความเป็นประชาธิปไตย เป็นนักวางแผน แก้ไขและพัฒนา สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและเกณฑ์การประเมินอื่นๆ ใช้ทรัพยากรได้อย่างดีที่สุดและประหยัดที่สุดในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ ปรับปรุงสถานศึกษา ระบบ ระเบียบและกฎหมายให้สอดคล้องกับแผนงานและกลยุทธ์ที่วางไว้ บริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิคในการสื่อสาร/การมอบหมายงาน จัดระบบฐานข้อมูล และใช้ข้อมูลเพื่อการบริหารงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Hart & Quinn (1993, pp.543-575) กล่าวว่า การกระตุ้นจิตใจ คือ ผู้นำทางการศึกษาจะต้องกระตุ้นจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความกระตือรือร้นทำงาน ซึ่งการกระตุ้นจิตใจก็ต้องอาศัยปัจจัยจิตใจทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สอดคล้องกับแนวความคิดของ Stogdill (1974, p.74) ที่ให้ความเห็นว่า ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ คือ ความสามารถที่ผู้บริหารทำให้เกิดผลในการทำงาน สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติและเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากร ได้แก่ คน วัสดุ เงิน เวลา อย่างดีที่สุดและประหยัดที่สุดในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ Barnard (2009, p.295) ที่อธิบายว่า ผู้นำที่ดีควรมีคุณลักษณะที่มีความกระตือรือร้น หมายถึง ความคล่องแคล่ว ว่องไว ตื่นตัวที่จะรับสถานการณ์อยู่อย่างสม่ำเสมอ ปรับตัวได้ ร่าเริงแจ่มใส มีความทนทาน คือ ความสามารถในการทำงานอย่างต่อเนื่องกันได้โดยไม่ต้องหยุดพัก อดทนต่อความยาก ลำบากได้ หรือไม่แสดงอาการท้อแท้ให้ผู้อื่นพบเห็น ความมีชีวิตชีวา ความคล่องตัว ว่องไว ร่าเริงแจ่มใส จะทำให้ผู้นำมีเสน่ห์ถูกใจคน ความทนทานทำให้มีโอกาสหาประสบการณ์ได้มากขึ้น เรียนรู้ได้ตลอดเวลาไม่หยุดยั้ง ทำให้เป็นคนทันต่อโลก ทันต่อเหตุการณ์ และทำให้ได้รับความสำเร็จได้ง่าย และความร่วมมือของบุคลากรอื่นขึ้นอยู่กับความจริงของผู้ผู้นำในการทำงานเหมือนกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรฝึกทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและวางแผนงาน ฝึกการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ เปิดรับแง่มุมใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อความก้าวหน้าในอนาคตและเพื่อสามารถบริหารงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง ผู้บริหารควรมีการไตร่ตรองก่อนตัดสินใจ สามารถวางแผนและมีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการกำหนดขั้นตอนในการ

ปฏิบัติงาน กำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานที่ชัดเจน มุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

2) มีความซื่อสัตย์สุจริต จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความจริงใจสุจริต ตั้งมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มีhiriโอตปปะ เกรงกลัวและละอายในการกระทำผิด ยึดมั่นความถูกต้องในการดำเนินชีวิตและวิชาชีพของตน ปฏิบัติหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา มีความจริงใจ ไม่มีความลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รู้หน้าที่การงานของตนเอง ปฏิบัติเต็มกำลังความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำ เพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรเคารพและเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ฝึกความกล้าแสดงออกเชิงสร้างสรรค์แบบผู้นำ กล้าที่จะเสี่ยงและกล้าที่จะลงมือทำในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ควรนำความรู้ความสามารถและการเคารพในคุณค่าของตนประกอบกันเข้าเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง

4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรอาศัยความรู้ทางมนุษยสัมพันธ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครูในสถานศึกษาเป็นรายบุคคล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเมตตา รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ให้คำแนะนำที่ดีและเข้าใจความต้องการและความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยมอบหมายงานตามความสามารถ ความถนัด และตามความเหมาะสม

5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม ให้เกียรติบุคลากรในสถานศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน มุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร อย่างทั่วถึง เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมและอย่างเท่าเทียม ต้องเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถยอมรับผลจากการกระทำของตนเองและพร้อมแก้ไขปรับปรุง และยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เมื่อทำงานผิดพลาดเต็มใจยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงาน

6) มีความกระตือรือร้น จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนควรใฝ่รู้ ใฝ่ใจในการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ ทันท่วงที ทันท่อเหตุการ์ณ โดยการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ควรฝึกการวางแผน แก้ไขและพัฒนาอย่างคล่องแคล่ว ว่องไว หรือทำงานอย่างต่อเนื่องได้โดยไม่ต้องหยุดพัก อดทนต่อความยากลำบาก โดยไม่แสดงอาการท้อแท้ให้ผู้อื่นพบเห็น เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- จันธิตา ผ่านสอน. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จิตรมณี คุณาธรรมพงศ์. (2558). คุณลักษณะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของหัวหน้าภาควิชา มหาวิทยาลัยมหิดล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- จิรัฐ ฉัตรเบญจนันท์. (2558). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์).
- เฉลา ระโหฐาน. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- ช่วย นาคบรรพ์. (2558). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างาน สำหรับองค์กรธุรกิจ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ชุมพร งามนตรี. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้และความคาดหวังของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด).
- ณัฐชนน ธีระประยูร. (2559). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีมข่าวการศึกษาหนังสือพิมพ์คมชัดลึก. (2560). **คมชัดลึก**. วันอังคารที่ 24 ตุลาคม 2560 ปีที่ 17 ฉบับที่ 5836.
- ธนเสฏฐ์ ภารดีรุจิรา. (2559). คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: ติรณสาร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุษบา คำนนท์. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ปิ่นทพ ตั้งศรีวงศ์. (2563). 100 ปี โรงเรียนจินนabenแผ่นดินไทย. สืบค้นจาก <http://info.gotomanager.com/news/details.aspx?id=82731>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4). ราชกิจจานุเบกษา มาตรา 31 เล่ม 136. [ม.ป.พ.].
- พัทยา ทวยเศษา. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2555). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น).
- _____. (2560 มกราคม-เมษายน). ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 2(1).
- _____. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ (รายงานวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- เพียงหทัย แก้วดวงงาม. (2559) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์).
- รัฐจวน สาฎกา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะภาวะผู้นำกับการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- รัตติภรณ์ จงวิศาล. (2557). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลัดดาวัล พันธ์ตะคุ. (2557). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์).
- วงษ์เดือน ทองคำ. (2556). คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษากับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วรรดา หลีสะหัด. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- วรรณสุข สุขแก่น. (2557). คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- วรรณดี ชายสมุท. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- วรรณณี แสงทอง. (2559). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเชิงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยพะเยา).
- ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สมาน อัสวภูมิ. (2557). การบริหารการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สาวิตรี ฤทธิกุล. (2559). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชนบางเป้ง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สุวรรณา สถาอานันท์. (2554). หลุนอีวี ขงจื้อสนทนา. กรุงเทพฯ: โอเพ่นบุ๊กส์

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อรรรรณ วังศ์ตุ่น. (2555). **คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- เอกพันธ์ ลาเลิศ. (2559). **การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย 7 อำเภอปทุมราชวงศา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- ฮาพิช ขานูรักษ์. (2559). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).
- Barnard. (2009). **Management.** Available from : www.kunkroo.com
- Bass, B. M. (1981). **Stogdill's Hand Book of Leadership: A Survey of Theory and Research.** New York: The Free Press.
- _____. (1985). **Leadership and Performance beyond expectations.** New York: The Free Press.
- _____. (1990). **Bass & Stogdill's Handbook of Leadership: Theory Research, And Managerial Applications (3rd ed.).** Columbus, Ohio: Collegiate.
- Bennis, W. G. (2000). **Managing the dream: reflections on leadership and change** Cambridge. Mass: Perseus.
- Bothwell Robert. (1983). **Pearson, his life and world (Prime Ministers of Canada)** (1st ed.). McGraw-Hill Ryerson.
- Burton W. Kreitton. (1991). **Leadership for Action in Rural Communities.** Illinois: Interstate.
- Daft, Richard L. (1999). **Leadership theory and practice.** Fort worth. Tax Dryden Press.
- Dessler. (1998). **Leading People and Organizations in the 21st Century.** Prentice Hall.
- Dubrin, J. Andrew. (2006). **Leadership Research Findings, Practice, and Skills (5th ed.).** Hongton Mifflin.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Edwin Locke and Shelly Kirkpatrick. (2003). **The Essence of Leadership: The Four Keys to Leading Successfully**. University of Maryland, College Park.
- Fair, Richard W. (2001). **A Study of New Jersey Public School Superintendents' Perceptions Regarding The Behavioral Characteristics of Effective Elementary School Principals**. (Ed.D. Seton Hall University Fayol).
- Fayol, Henry. (1916). Administration Industrielle et generale. **Bulletin de la Societe de l'Industrie Minerale, fifth series, 10(3), 5-162**.
- Fiedler, F. E. (1967). **A Theory of leadership Effectiveness**. New York: McGraw-Hill.
- Ghiselli, E. E. (1971). **Managerial Talent American Psychologist, 16(10), 39-94**.
- Gill, R. (2007). **Theory and Practice of Leadership**. London: SAGE.
- Greenberg, J. and Baron, R.A. (2003). **Behavior in Organizations**. (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Griffin. (1999). **Organization Behavior Structure**. New York: McGraw-Hill.
- Grogan, Margaret & Andrews. (2002). **Defining Preparation and Professional Development for the Future**. USA: Claremont Graduate University.
- Hallinger, P. (2003). Leading Educational Change: Reflections on the Practice of Instructional and Transformational Leadership. **Cambridge Journal of Education, 33, 329-352**.
- Halpin, Andrew. W. (1966). **Theory and research in Administration**. New York: Macmillan.
- Harold, D. Koontz. (1972). **Analysis of Managerial Functions**. New York: McGraw-Hill.
- Hart, S., and R. Quinn. (1993). Roles Executives Play: CEOs, Behavioral Complexity. and Firm Performance. **Human Relations, 46, 543-575**.
- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1993). **Management of organizational behavior: Utilizing human resources**. New York: Prentice-Hall.
- Hodgetts, R. M. (1999). **Modern human relations at work** (7th ed.). New York: Dryden.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hoy, W. K., and Miskel, C. G. (2001). **Education and Administration Theory, Research, and Practice** (6th ed.). New York: McGraw Hill.
- Huffines, D. (1984). **Taxonomic Model For Study of the Effective Principal**. (Dissertation Abstract International. 34 (03): 705–A).
- John C, Maxwell. (2011). **The 5 Levels of Leadership arrangement with center street**. New York, USA.
- Likert, R. (1976). **The Human Organization: Its Management and Value**. New York: McGraw Hill.
- Lussier, R. N., and Achua, C, F. (2007). **Effective Leadership** (3rd ed.). Ohio: South-Western.
- Magunson, W. C. (2006). **Characteristics of Successful School Business Manager**. (Dissertation Abstracts International, 133-A).
- McCarty, C. Jason. (1998). **Construction Leadership Success**. Available from : <https:// Effective-Leadership-Skills-for-Construction-Field-Leaders-by-Jason-C-McCarty-/254819855015>
- Nadler, D. A., & Tushman, M. L. (2017). **Frameworks for Organizational Behavior - A model for diagnoseing organizational behavior : Applying a congruence perspective**. AMA-COM. Available from : <https://pdf.hs.colu,bia.edu/Congruence-Model.pdf>
- Neubert, M. J. (1998). The value of feedback and goal setting over goal setting alone and potential moderators of this effect. **A meta-analysis. Human Performance, 11(4)**.
- Qian Xun 钱逊. (2017). **孔子论语**. 济南. 济南出版社.
- Ross, Murray G., and Charles E. Hendry. (1958). **New Understanding of Leadership**. New York: Association Press.
- Shelly Kirkpatrick and Edwin Locke. (1996). Direct and Indirect Effects of Three Core Charismatic Leadership Components on Performance and Attitudes. **Journal of Applied Psychology, 81, 36–51**.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Stogdill, R. M. (1974). **Handbook of leadership**. New York: Free Press.

Trewetha & Newport. (1982). **Management**. Plano, Tex.: Business.

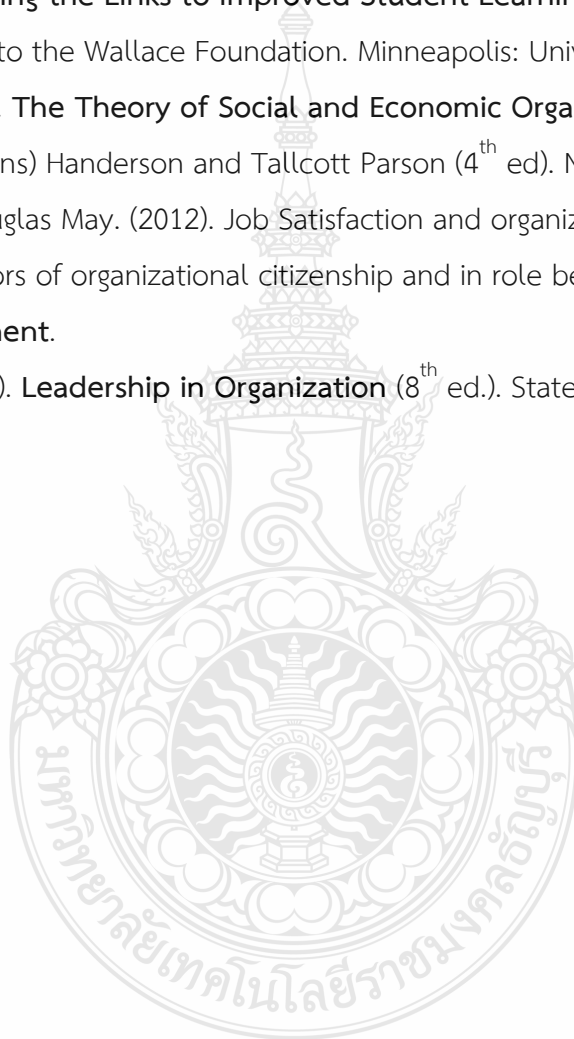
Wahlstrom, K., & Louis, K. S., Leithwood. (2008). **Learning from Leadership:**

Investigating the Links to Improved Student Learning. Final Report of Research to the Wallace Foundation. Minneapolis: University of Minnesota.

Weber, Max. (1947). **The Theory of Social and Economic Organization**. (Handerson & Parson Trans) Handerson and Tallcott Parson (4th ed). New York: The free Press.

William Brown, Douglas May. (2012). Job Satisfaction and organizational commitment as predictors of organizational citizenship and in role behavior. **Journal of Management**.

Yukl, Gary, A. (2013). **Leadership in Organization** (8th ed.). State University of New York, Albany.

ภาคผนวก

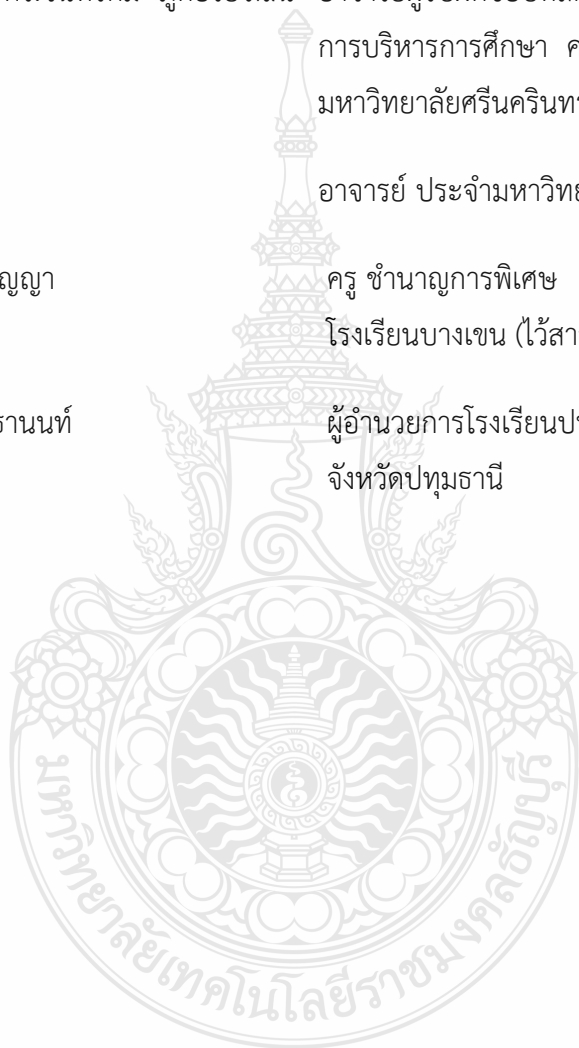
ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเข้ว่า อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ก.ศ.ม. / กศ.ด. การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร.วิษณุ เป็รียานิม อาจารย์ ประจำมหาวิทยาลัยเซนจอห์น
4. ดร.อธิคุณ สิ้นธนาปัญญา ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบางเขน (ไว้สาลีอนุสรณ์)
5. นายเอกพรต สมุทธานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบประเมินเพื่อการวิจัย

แบบประเมินสำหรับการวิจัยฉบับนี้กำหนดไว้ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มี 6 คุณลักษณะ คือ 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ 6) มีความกระตือรือร้น

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามตามความจริง เพราะคำตอบของท่านมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์นี้อย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามจะใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่าน ผลการตอบแบบสอบถามของท่านผู้วิจัยจะถือเป็นความลับไม่นำไปเผยแพร่ในที่ใดๆ

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวเบญจพร ท่อประเสริฐ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	()
2	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	()
3	ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษเกิน 6 เดือน ให้ถือเป็น 1 ปี) ☐ ไม่เกิน 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 ปีขึ้นไป	()

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร มี 6 คุณลักษณะ คือ 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) มีความ
เชื่อมั่นในตนเอง 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ 6) มีความ
กระตือรือร้น

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ช่องระดับปฏิบัติ (1 – 5) โดยแต่ละหมายเลขระดับ
มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ระดับคุณลักษณะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน		✓				

ความหมาย

ในข้อ 1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ระดับคุณลักษณะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1. มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด							
1	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา						()
2	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เป็นผู้รอบรู้ด้านวิชาการ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ						()
3	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน						()
4	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์การวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา						()
5	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีไหวพริบและปฏิภาณดี						()
6	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน สามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์						()
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต							
7	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอินเอียงฝักใฝ่ฝ่ายใด						()
8	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม						()
9	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา						()
10	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ถูกต้อง						()
11	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต						()

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ระดับคุณลักษณะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง							
12	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน						()
13	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความมั่นใจในความเป็นผู้นำองค์กร						()
14	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน กล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ						()
15	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง						()
16	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน สามารถชักจูงบุคลากรในสถานศึกษาให้เชื่อถือในการตัดสินใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน						()
17	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม						()
4. มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ							
18	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความเป็นผู้ใหญ่ทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก						()
19	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ อุนเฉียว						()
20	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน สามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้น ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมตามแต่สถานการณ์						()
21	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา						()

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ระดับคุณลักษณะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
4. มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ							
22	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความโอ้อ้อมอารี เห็นอกเห็นใจบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา						()
23	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีน้ำใจและช่วยเหลือ บุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา เป็นกันเองกับเพื่อน ร่วมงานและครูในสถานศึกษา						()
5. มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ							
24	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะ ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดย ไม่หวั่นกับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา						()
25	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนตั้งใจแน่วแน่ในการพัฒนา งานในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองและของบุคลากรใน สถานศึกษา						()
26	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งสร้างความสำเร็จในการ พัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย						()
27	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนา บุคลากรได้อย่างเหมาะสม						()
28	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสูงสุด						()
29	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนานักเรียน ในสถานศึกษาตาม พรบ.การศึกษา						()
30	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มุ่งพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และมุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสมดุล ทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก						()

ข้อ	คุณลักษณะของผู้บริหาร	ระดับคุณลักษณะ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
5. มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ							
31	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีน มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน						()
6. มีความกระตือรือร้น							
32	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกที่บ่งบอกถึงความกระตือรือร้น เพียรพยายามต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่						()
33	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนรักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร						
34	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้มีความอดุสาหะ ไม่ทอดทิ้ง ธุระงานในหน้าที่รับผิดชอบ						()
35	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม						()

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

การวิจัยคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนในกรุงเทพมหานคร ที่มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในระดับดีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป โดยสัมภาษณ์ใน 6 ประเด็น ดังนี้

- 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ
- 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ
- 6) มีความกระตือรือร้น

แนวทางพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร

1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงาน

.....

.....

.....

.....

.....

2) มีความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

.....

.....

3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุนการจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

6) มีความกระตือรือร้น

ประเด็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC

ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนจันทน์เอกชนในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	เพศ							
	☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ระดับการศึกษา							
	☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษเกิน 6 เดือน ให้ถือเป็น 1 ปี)							
	☐ ไม่เกิน 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี ☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 ปีขึ้นไป	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเอกชนในกรุงเทพมหานคร มี 6 คุณลักษณะ คือ 1) มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 4) มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ 5) มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ 6) มีความกระตือรือร้น

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1. มีสติปัญญาที่ชาญฉลาด								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ในการวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้รอบรู้ด้านวิชาการ และเป็นนักบริหารมืออาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสามารถในการใช้ความรู้ในการบริหารสถานศึกษาได้ทุกลักษณะงาน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์การวางนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีเชี่ยวชาญไหวพริบและปฏิภาณดี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต								
7	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอินเอียงฝักใฝ่ฝ่ายใด	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต								
9	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความประพฤติตรง ทั้งต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนรับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง								
12	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ในการบริหาร เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความมั่นใจในความเป็นผู้นำองค์กร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนกล้าพูด กล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะลงมือทำเพื่อริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความมั่นใจในขีดความสามารถของตนเอง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถชักจูงบุคลากรในสถานศึกษาให้เชื่อถือในการตัดสินใจและพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
4. มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์และจิตใจ								
18	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความเป็นผู้นำทางพฤติกรรมทางอารมณ์ในการแสดงออกทางความคิด อารมณ์ความรู้สึก	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอารมณ์ในทางลบ เช่น ความโกรธ ขุนเคี้ยว	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนสามารถควบคุมอารมณ์ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมตามแต่สถานการณ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความโอ้ออมอารี เห็นอกเห็นใจบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีน้ำใจและช่วยเหลือบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษา เป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงานและครูในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5. มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ								
24	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะประสบผลสำเร็จในหน้าที่การบริหารสถานศึกษา โดยไม่ท้อแท้กับอุปสรรคต่างๆ ที่จะตามมา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
5. มีความมุ่งมั่นพัฒนา มุ่งความสำเร็จ								
25	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนตั้งใจแน่วแน่ในการพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองและของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งสร้างความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมาย	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะส่งเสริมสนับสนุน การจัดสรรทรัพยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสม	1	0	1	1	1	0.8	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนในสถานศึกษา ตาม พรบ.การศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทางการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
6. มีความกระตือรือร้น								
32	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีบุคลิกที่บ่งบอกถึงความกระตือรือร้น เพียรพยายามต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนรักความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
34	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนเป็นผู้มีความอุตสาหะ ไม่ทอดทิ้งธุระงานในหน้าที่รับผิดชอบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจีนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ไม่ให้หยุดอยู่กับที่ และมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวเบญจพร ท่อประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	19 มิถุนายน 2529
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 299/71 หมู่บ้านศุภาลัยวิลล์ ตำบลบางเต็ อำเภอมือง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000
การศึกษา	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยม สาขาภาษาจีน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์เทียนจิน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ.2552 - 2553	ครู โรงเรียนมูลนิธิปากเกร็ดวิทยา จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ.2553 - 2554	ครู โรงเรียนพระแม่มาเรียอุปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ.2554 - ปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการ สอนวิชาภาษาจีน โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์	066-0963615
อีเมล	benjapon_h@mail.rmutt.ac.th